

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

**RAPORT O STANIE SEKTORA UBEZPIECZEŃ
PO I KWARTALE 2019 ROKU**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Warszawa, 23 lipca 2019 r.

**Autorzy - pracownicy Departamentu Nadzoru Ubezpieczeniowego
i Monitorowania Ryzyk**

**Słowa kluczowe: ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, ZAKŁADY REASEKURACJI,
WYPŁACALNOŚĆ**

Wstęp

W raporcie zaprezentowano podstawowe informacje dotyczące wyników finansowych sektora ubezpieczeń i reasekuracji na koniec I kwartału 2019 roku, zagregowane na podstawie dodatkowych kwartalnych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Przedstawiono również podstawowe tendencje zaobserwowane w sektorze ubezpieczeń w ciągu tego okresu i podjęto próbę wyjaśnienia i uzasadnienia zidentyfikowanych zmian.

Początkowe rozdziały raportu – dotyczące przychodów i kosztów działalności oraz wyników działalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, jak również informacja o pozycjach bilansowych – zostały opracowane na podstawie sprawozdawczości dla celów rachunkowości, natomiast rozdział dotyczący wypłacalności zakładów ubezpieczeń opracowany został na podstawie sprawozdawczości dla celów wypłacalności (wg Wypłacalność II).

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
1. PODMIOTY RYNKU UBEZPIECZENIOWEGO	4
2. PRZYCHODY I KOSZTY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.....	5
2.1. PRZYCHODY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.....	5
2.1.1. PRZYCHODY Z TYTUŁU SKŁADKI PRZYPISANEJ BRUTTO.....	5
2.1.1.1. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (DZIAŁ I).....	6
2.1.1.2. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ POZOSTAŁYCH OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH (DZIAŁ II).....	8
2.1.2. PRZYCHODY Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	10
2.2. KOSZTY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.....	11
2.2.1. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA WYPŁACONE	11
2.2.2. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	15
2.2.3. KOSZTY ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ LOKACYJNĄ.....	18
2.3. WYNIKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	19
2.3.1. WYNIK TECHNICZNY.....	19
2.3.2. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	22
2.3.3. WYNIK FINANSOWY NETTO	23
3. BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.....	25
3.1. AKTYWA ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	25
3.1.1. LOKATY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	26
3.2. PASYWA ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	27
3.2.1. KAPITAŁY WŁASNE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	28
3.2.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE BRUTTO	30
3.3. WYBRANE POZYCJE BILANSOWE DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI.....	32
3.4. STRUKTURA ŚRODKÓW WŁASNYCH	33
4. WYPŁACALNOŚĆ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ	34
4.1. STRUKTURA RYZYKA WEDŁUG KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI.....	35
4.2. WSKAŹNIKI WYPŁACALNOŚCI	38
SPIS TABEL.....	40
SPIS WYKRESÓW.....	41

1. Podmioty rynku ubezpieczeniowego

Na koniec I kwartału 2019 roku zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w Polsce posiadało 60 krajowych zakładów ubezpieczeń – 26 zakładów ubezpieczeń działu I (ubezpieczenia na życie) i 33 zakłady ubezpieczeń działu II (pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe) oraz 1 zakład reasekuracji. Wszystkie zakłady posiadające zezwolenie prowadziły działalność w analizowanym okresie.

2. Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń

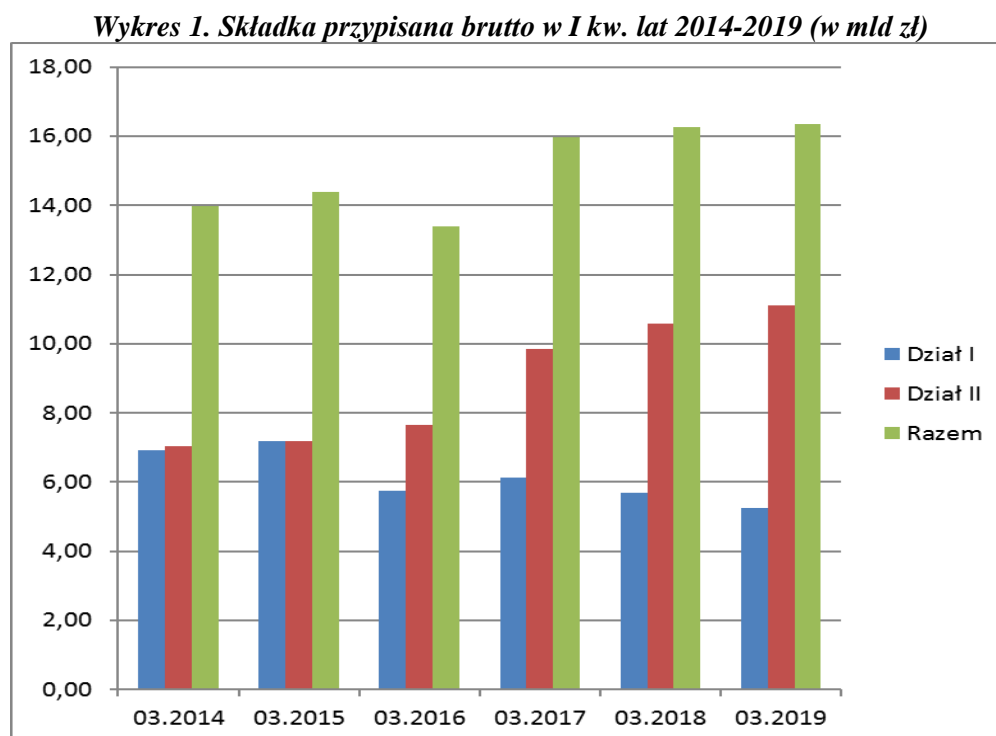
2.1. Przychody zakładów ubezpieczeń¹

W trakcie I kwartału 2019 roku zakłady ubezpieczeń uzyskały przychody w wysokości 21,78 mld zł. W strukturze przychodów zakładów ubezpieczeń dominują: składka przypisana brutto (75,09% przychodów ogółem) i niezrealizowane zyski z lokat (9,47% przychodów ogółem, a wraz z przychodami z lokat prawie 14,56% przychodów ogółem). Ogółem przychody zakładów ubezpieczeń były o 1,63 mld zł (8,11%) większe niż w I kwartale 2018 roku.

2.1.1. Przychody z tytułu składki przypisanej brutto

Na koniec I kwartału 2019 roku składka przypisana brutto krajowych zakładów ubezpieczeń wyniosła 16,35 mld zł i była o 0,61% (0,10 mld zł) wyższa niż w roku ubiegłym. W dziale I nastąpił spadek składki o 7,75%, natomiast w dziale II odnotowano jej wzrost o 5,09%.

Składka przypisana sektora ubezpieczeń wyniosła 16,35 mld zł i była wyższa o 0,10 mld zł niż rok temu

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

¹ Zakłady ubezpieczeń działu I i działu II oraz zakład reasekuracji działu II, dalej zwane zakładami ubezpieczeń. Wyniki zakładu reasekuracji PTR S.A. uwzględnione zostały w wynikach zakładów ubezpieczeń działu II.

2.1.1.1. Zakłady ubezpieczeń na życie (dział I)

Składka przypisana brutto zakładów ubezpieczeń na życie na koniec I kwartału 2019 roku wyniosła 5,23 mld zł i była niższa o 0,44 mld zł w porównaniu z I kwartałem 2018 roku.

Spośród grup ubezpieczeń działu I największy spadek składki przypisanej brutto miał miejsce w grupie 3 (ubezpieczenia na życie związane z UFK, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe²) – spadek o 0,64 mld zł, tj. o 27,42%, z poziomu 2,32 mld zł do 1,68 mld zł.

Wzrost składki o 0,10 mld zł wystąpił w grupie 1 (ubezpieczenia na życie) oraz w grupie 5 (ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe). W grupie 1 nastąpiło zwiększenie składki o 5,41% do wartości 1,95 mld zł, a w grupie 5 o 6,72%, do wartości 1,54 mld zł.

■ Koncentracja sektora ubezpieczeń działu I

W dziale I udział w rynku mierzony wielkością składki przypisanej brutto 5 największych zakładów ubezpieczeń na koniec I kwartału 2019 roku wyniósł 66,20% i był o 0,08 pkt proc. niższy niż rok wcześniej.

Udział w rynku
5 największych
zakładów działu
I wyniósł
66,20%

Tabela 1. Zakłady ubezpieczeń działu I o największych udziałach w rynku (mierzonych wielkością składki przypisanej brutto) w I kw. 2018 i 2019 r.

Lp.	Zakład ubezpieczeń	03.2018	Zakład ubezpieczeń	03.2019
1	PZU ŻYCIE SA	36,66%	PZU ŻYCIE SA	39,57%
2	OPEN LIFE TU ŻYCIE S.A.	8,66%	AVIVA TUnŻ S.A.	9,14%
3	AVIVA TUnŻ S.A.	8,27%	NATIONALE-NEDERLANDEN TUnŻ S.A.	7,10%
4	NATIONALE-NEDERLANDEN TUnŻ S.A.	6,79%	OPEN LIFE TU ŻYCIE S.A.	6,08%
5	TU na ŻYCIE EUROPA S.A.	5,89%	METLIFE TUnŻiR S.A.	4,31%
Razem:		66,28%	Razem:	66,20%

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Struktura ubezpieczeń bezpośrednich działu I

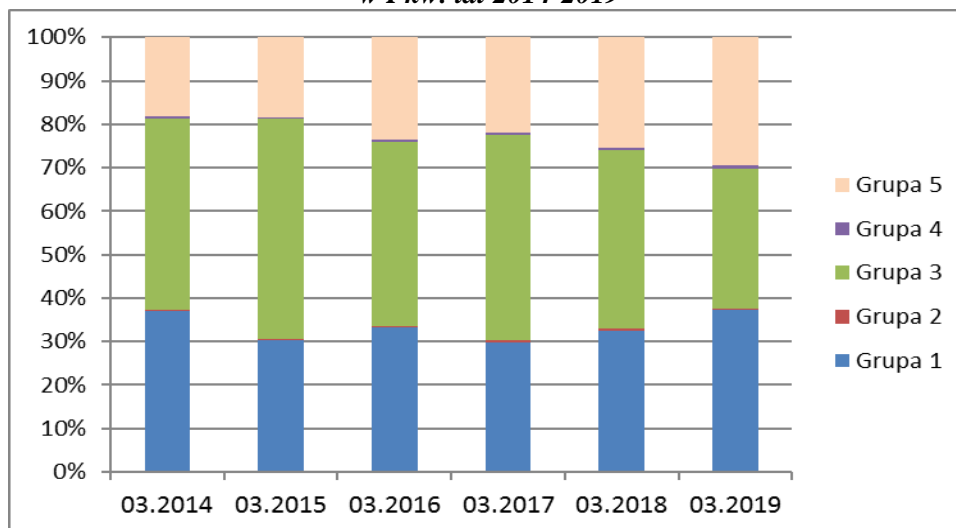
W strukturze ubezpieczeń bezpośrednich działu I na koniec I kwartału 2019 roku dominowały ubezpieczenia na życie (grupa 1), stanowiące 37,17% składki przypisanej brutto. Drugą pozycję zajmowały ubezpieczenia grupy 3 (ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe),

W strukturze
ubezpieczeń
działu I
przeważały
ubezpieczenia
z grupy 1,
stanowiące
37,17% składki
całego działu

² Zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej **grupę 3 działu I** stanowią ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, **dalej zwane ubezpieczeniami na życie związanymi z UFK.**

stanowiące 32,20% łącznej składki. Na kolejnym miejscu znajdowały się uzupełniające ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe (grupa 5), stanowiące 29,40% składki przypisanej brutto. Udział ubezpieczeń rentowych (grupa 4) i posagowych (grupa 2) pozostawał nieznaczny i wynosił odpowiednio 0,71% i 0,51% składki przypisanej brutto działu I z ubezpieczeń bezpośrednich.

Wykres 2. Struktura składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich działu I w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Zakłady ubezpieczeń na życie w I kwartale 2019 roku uzyskały składkę przypisaną brutto z tytułu ubezpieczeń grupowych w wysokości 2,08 mld zł, a z tytułu ubezpieczeń indywidualnych w wysokości 3,15 mld zł.

W stosunku do I kwartału 2018 r. zarówno składka z tytułu ubezpieczeń grupowych jak i z ubezpieczeń indywidualnych zmniejszyła się (odpowiednio o 0,01 mld zł i o 0,43 mld zł). Spadek składki grupowej w stosunku do I kwartału 2018 r. wykazało 13 zakładów ubezpieczeń na życie, a składki indywidualnej 16 zakładów ubezpieczeń na życie.

Spośród 26 zakładów ubezpieczeń działu I, 9 zakładów (8 w I kwartale 2018 r.) posiadało przekraczający 50% udział składki z ubezpieczeń grupowych w całym portfelu ubezpieczeń.

Składka przypisana brutto z tytułu wpłat jednorazowych w I kwartale 2019 r. osiągnęła poziom 1,10 mld zł i zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu roku 2018 o 0,46 mld zł. Natomiast składka płacona okresowo wyniosła w badanym okresie 4,13 mld zł i zwiększyła się o 0,02 mld zł. Spadek składki opłacanej jednorazowo w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wykazało 16 zakładów ubezpieczeń na życie, a składki opłacanej okresowo 10 zakładów ubezpieczeń na życie.

Tylko 6 zakładów ubezpieczeń działu I posiadało przekraczający 50% udział składek jednorazowych w całym portfelu ubezpieczeń (8 zakładów w I kwartale 2018 r.).

2.1.1.2. Zakłady ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych (dział II)

Wysokość składki przypisanej brutto zakładów ubezpieczeń działu II na koniec I kwartału 2019 roku wyniosła 11,12 mld zł i w porównaniu ze składką osiągniętą w analogicznym okresie roku poprzedniego była wyższa o 0,54 mld zł (o 5,09%).

Wzrost składki przypisanej brutto w dziale II z działalności bezpośredniej w stosunku do I kwartału 2018 roku odnotowano w czternastu grupach ubezpieczeń. Największy przyrost o 0,09 mld zł miał miejsce w ubezpieczeniach grupy 3 (auto-casco), o 4,24%, do wartości 2,22 mld zł oraz w ubezpieczeniach ryzyk finansowych (grupa 16), o 57,04%, do wartości 0,23 mld zł. W grupie 13 (ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej nieujętej w grupach 10-12) składka przypisana brutto wzrosła o 0,06 mld zł (o 9,49%) i wyniosła 0,70 mld zł.

W porównaniu z I kwartałem 2018 roku cztery grupy ubezpieczeniowe działu II zanotowały spadek składki (każda po ok. 0,01 mld zł): grupa 4 (casco pojazdów szynowych), grupa 10 (OC komunikacyjne), grupa 15 (gwarancje ubezpieczeniowe) oraz grupa 17 (ubezpieczenia ochrony prawnej).

W ramach reasekuracji czynnej wysokość składki przypisanej brutto zakładów ubezpieczeń wyniosła 2,06 mld zł i była wyższa o 0,38 mld zł niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

■ Koncentracja sektora ubezpieczeń działu II

Na koniec I kwartału 2019 roku udział w rynku, mierzony wielkością składki przypisanej brutto 5 największych zakładów ubezpieczeń działu II wyniósł 70,42%, co stanowiło spadek o 2,79 pkt proc. w porównaniu z poprzednim okresem.

Udział w rynku 5 największych zakładów ubezpieczeń działu II wynosi 70,42%

Tabela 2. Zakłady ubezpieczeń działu II o największych udziałach w rynku (mierzonych wielkością składki przypisanej brutto) w I kw. 2018 i 2019 r.

Lp.	Zakład ubezpieczeń	03.2018	Zakład ubezpieczeń	03.2019
1	PZU SA	35,63%	PZU SA	33,54%
2	STU ERGO HESTIA SA	13,92%	STU ERGO HESTIA SA	14,51%
3	TUIR WARTA S.A.	13,73%	TUIR WARTA S.A.	13,34%
4	TUIR ALLIANZ POLSKA S.A.	5,04%	TUIR ALLIANZ POLSKA S.A.	4,72%
5	AXA UBEZPIECZENIA TUIR S.A.	4,90%	AXA UBEZPIECZENIA TUIR S.A.	4,32%
	Razem	73,21%	Razem	70,42%

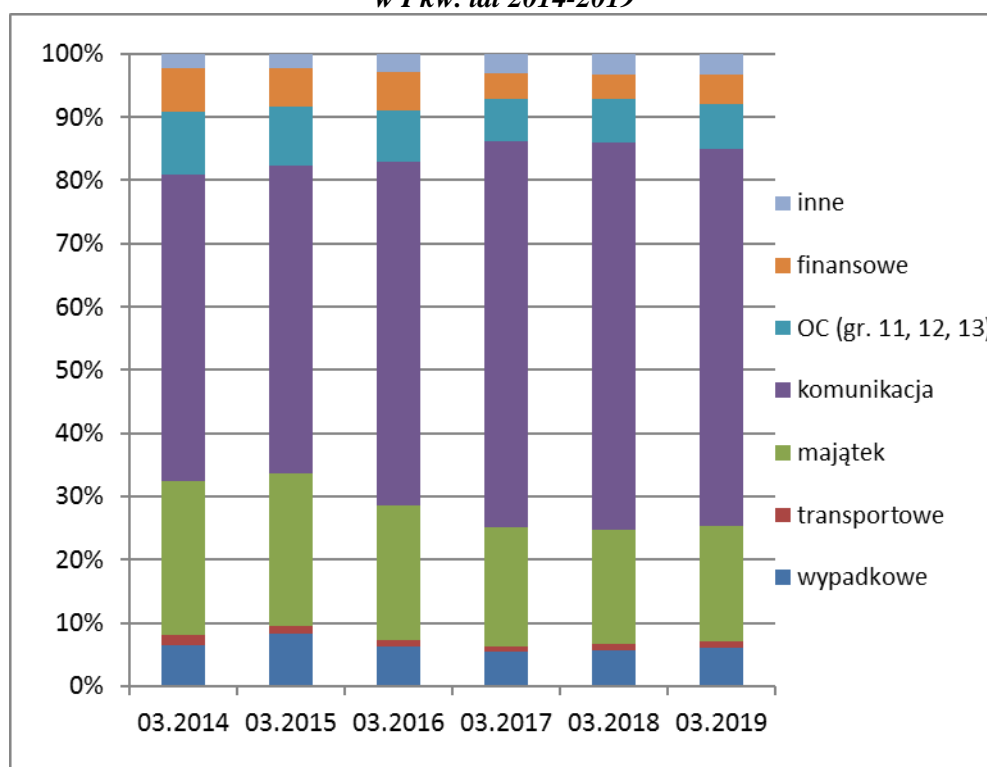
Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Struktura ubezpieczeń bezpośrednich działu II

W strukturze pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych bezpośrednich na koniec I kwartału 2019 roku dominowały ubezpieczenia komunikacyjne (grupa 3 i 10), stanowiące łącznie 59,56% składki przypisanej brutto działu II z działalności bezpośredniej, przy czym udział grupy 10 (OC komunikacyjne) wyniósł 37,37%, natomiast grupy 3 (auto-casco) – 22,19%. Udział ubezpieczeń komunikacyjnych zmniejszył się o 1,75 pkt proc. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Drugą pozycję zajmowały ubezpieczenia majątkowe (grupa 8 i 9), które stanowiły łącznie 18,29% składki (wzrost udziału o 0,16 pkt proc). Na kolejnych miejscach znajdowały się ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (grupy 11, 12, 13) o udziale 7,20% (wzrost o 0,35 pkt proc.), następnie ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe (grupa 1 i 2) o udziale 6,10% (wzrost udziału o 0,52 pkt proc) oraz ubezpieczenia finansowe (grupa 14, 15, 16) o udziale 4,61%, gdzie nastąpiło zwiększenie udziału o 0,75 pkt proc.

W strukturze ubezpieczeń bezpośrednich działu II dominowały ubezpieczenia komunikacyjne stanowiące łącznie 59,56% składki całego działu

Wykres 3. Struktura składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich działu II w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

2.1.2. Przychody z działalności lokacyjnej

Przychody z działalności lokacyjnej wszystkich zakładów ubezpieczeń w okresie I kwartału 2019 roku wyniosły 3,17 mld zł, co stanowiło wzrost o 44,81% (tj. o 0,98 mld zł) w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, kiedy to osiągnęły one wartość 2,19 mld zł.

Na przychody z działalności lokacyjnej ogółem w okresie I kwartału 2019 roku składały się przychody z lokat (34,95%) oraz niezrealizowane zyski z lokat (65,05%). W strukturze zaś samych przychodów z lokat zakładów ubezpieczeń ogółem dominują przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu (54,89%), a także wynik dodatni z realizacji lokat (31,12%).

W dziale I największą pozycją w przychodach z działalności lokacyjnej razem były niezrealizowane zyski z lokat, które stanowiły 74,40% przychodów z działalności lokacyjnej działu I, natomiast w dziale II były to przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, które stanowiły 44,11% przychodów z działalności lokacyjnej działu II.

W dziale I przychody z działalności lokacyjnej w porównaniu z I kwartałem 2018 roku wzrosły o 62,77%, tj. o 0,97 mld zł, na co najistotniejszy wpływ miał wzrost pozycji niezrealizowane zyski z lokat (o 115,24%, tj. o 1,01 mld zł).

W dziale II przychody z działalności lokacyjnej w porównaniu z I kwartałem 2018 roku wzrosły o 1,12%, tj. o 0,01 mld zł, na co najistotniejszy wpływ miał wzrost pozycji niezrealizowane zyski z lokat (o 12,85%, tj. o 0,02 mld zł).

Tabela 3. Zestawienie przychodów z działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.

Wyszczególnienie	Dział I				Dział II			
	03.2018	03.2019	Zmiana w %	Zmiana w mln zł	03.2018	03.2019	Zmiana w %	Zmiana w mln zł
Razem	1 551,01	2 524,58	62,77%	973,58	637,61	644,74	1,12%	7,14
I. Przychody z lokat	678,36	646,32	-4,72%	-32,04	475,16	461,41	-2,89%	-13,75
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0,74	0,67	-9,75%	-0,07	5,03	4,94	-1,73%	-0,09
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0,00	0,00	0,00%	0,00	2,41	5,06	109,75%	2,65
2.1. z udziałów i akcji	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	1,21	0,00%	1,21
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00%	0,00	2,39	3,74	56,14%	1,34
2.3. z pozostałych lokat	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,02	0,11	485,99%	0,09
3. Przychody z innych lokat finansowych	480,63	439,28	-8,60%	-41,36	315,80	312,86	-0,93%	-2,94

Przychody z działalności lokacyjnej sektora ubezpieczeń wzrosły o 44,81%

3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	88,22	72,20	-18,16%	-16,02	3,66	4,26	16,29%	0,60
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	346,14	323,61	-6,51%	-22,53	286,80	284,42	-0,83%	-2,38
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	39,80	32,52	-18,28%	-7,27	7,07	6,17	-12,75%	-0,90
3.4. z pozostałych lokat	6,48	10,95	68,88%	4,46	18,27	18,02	-1,42%	-0,26
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0,02	0,00	-	-0,02	0,84	0,20	-76,74%	-0,64
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	196,95	206,37	4,78%	9,42	151,08	138,36	-8,42%	-12,72
II. Niezrealizowane zyski z lokat	872,65	1 878,27	115,24%	1 005,61	162,45	183,33	12,85%	20,88

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

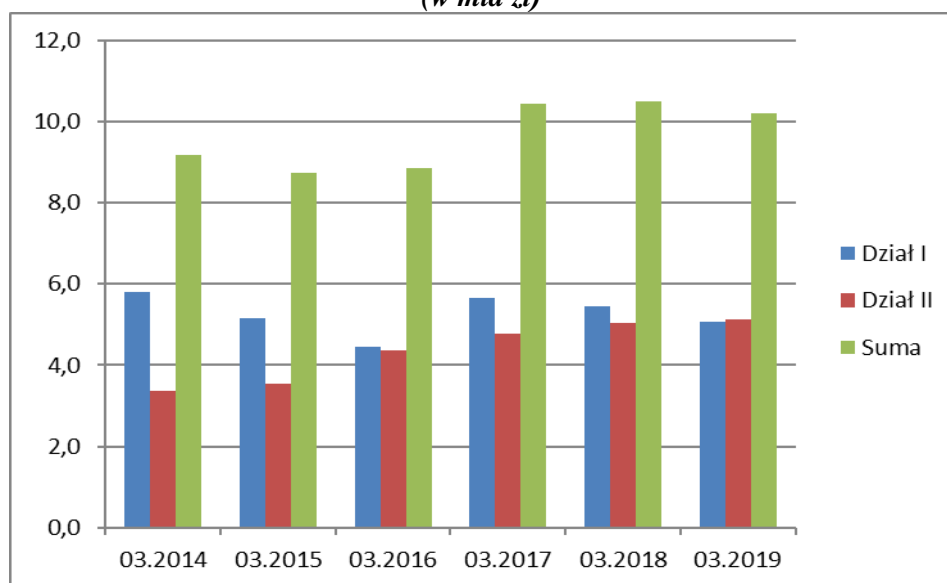
2.2. Koszty zakładów ubezpieczeń

Łączne koszty zakładów ubezpieczeń w okresie I kwartału 2019 roku wyniosły 20,64 mld zł. W strukturze kosztów dominowały odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (49,44% łącznych kosztów) oraz łączne koszty akwizycji i koszty administracyjne (19,33% łącznych kosztów).

2.2.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone

Główną pozycję kosztów zakładów ubezpieczeń stanowiły koszty odszkodowań i świadczeń wynikających z umów ubezpieczenia. W I kwartale 2019 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły w ujęciu brutto 10,20 mld zł odszkodowań i świadczeń wraz z kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wartość ta zmniejszyła się o 0,29 mld zł, czyli o 2,75%.

**Wykres 4. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w I kw. lat 2014-2019
(w mld zł)**

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Zakłady ubezpieczeń na życie

W dziale I w trakcie I kwartału 2019 roku wypłacone zostały odszkodowania i świadczenia brutto w wysokości 5,08 mld zł (49,78% łącznych świadczeń brutto sektora ubezpieczeń), co stanowi kwotę o 0,36 mld zł (o 6,69%) niższą, niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

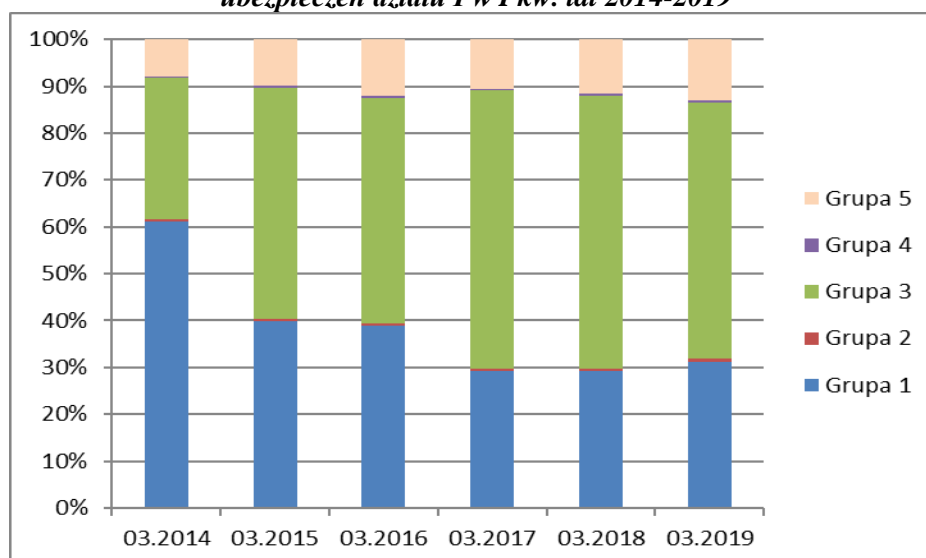
Z punktu widzenia poszczególnych grup ubezpieczeń spadek wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto spowodowany był niższymi wypłatami w ramach grupy 3 (ubezpieczenia na życie związane z UFK) – o 0,40 mld zł, tj. o 12,47%, z poziomu 3,17 mld zł do poziomu 2,78 mld zł.

Największy wzrost wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych nastąpił w grupie 5 (ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe) – o 0,03 mld zł, tj. 5,50% z kwoty 0,63 mld zł do kwoty 0,67 mld zł.

W strukturze odszkodowań i świadczeń wypłaconych z działalności bezpośredniej w dziale I udział grupy 3 wyniósł 54,66%, grupy 5 – 13,12%, zaś grupy 1 – 31,22%.

Wartość wypłaconych odszkodowań i świadczeń w dziale I spadła o 6,69%

Wykres 5. Struktura odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto według grup ubezpieczeń działu I w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Spadek wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w porównaniu z I kwartałem 2018 roku odnotowano w 16 zakładach ubezpieczeń, zaś wzrost w 10 zakładach ubezpieczeń działu I.

■ Zakłady ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych

W dziale II w ciągu I kwartału 2019 roku wypłacone zostały odszkodowania i świadczenia brutto w wysokości 5,12 mld zł (50,22% łącznych świadczeń brutto sektora ubezpieczeń), co stanowi kwotę o 0,08 mld zł, tj. o 1,49% wyższą niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

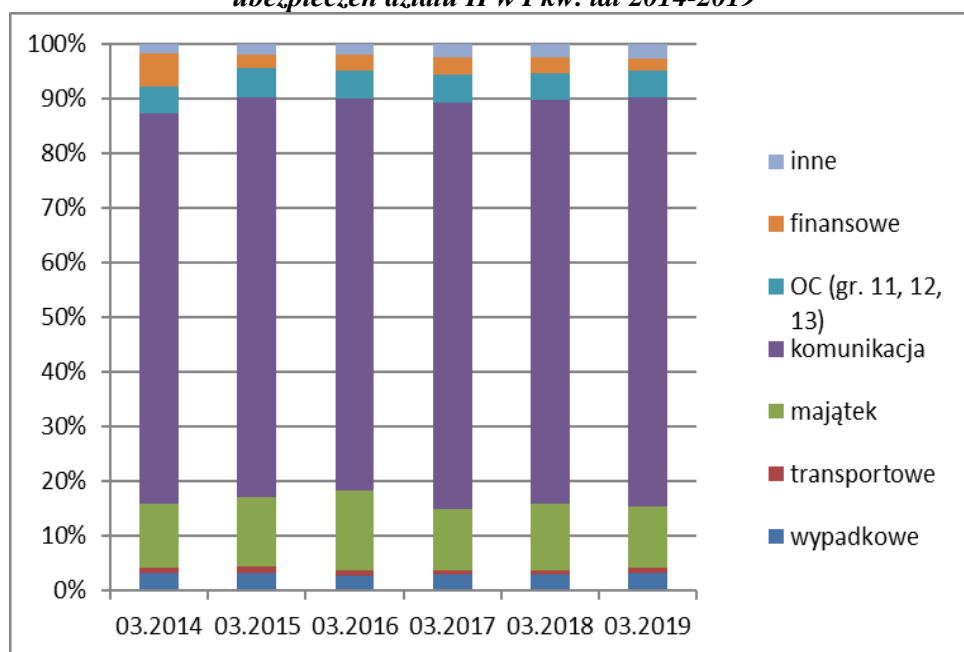
Najwyższe odszkodowania i świadczenia działu II wypłacono z tytułu ubezpieczeń komunikacyjnych, czyli grupy 10 (OC komunikacyjne) – 2,35 mld zł oraz grupy 3 (auto-casco) – 1,36 mld zł. Udział obu grup w odszkodowaniach i świadczeniach z tytułu działalności bezpośredniej działu II jest znaczący – dla grupy 10 wyniósł 47,39%, a dla grupy 3 – 27,45%.

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto dotyczył 12 grup ubezpieczeń, a największy miał miejsce również w ubezpieczeniach komunikacyjnych. W grupie 3 nastąpił wzrost wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto o 0,09 mld zł, tj. o 7,35%, z poziomu 1,27 mld zł do poziomu 1,36 mld zł, natomiast w grupie 10 – o 0,06 mld zł, tj. o 2,54%, z poziomu 2,29 mld zł do poziomu 2,35 mld zł.

Spadek wypłaconych odszkodowań i świadczeń brutto dotyczył 6 grup ubezpieczeń, w tym największy miał miejsce w grupie 9 (ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych) – o 0,03 mld zł, tj. o 12,83%, z poziomu 0,25 mld zł do poziomu 0,22 mld zł.

Wartość wypłaconych odszkodowań i świadczeń w dziale II wzrosła o 1,49%

Wykres 6. Struktura odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto według grup ubezpieczeń działu II w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w porównaniu z I kwartałem 2018 roku odnotowano w 22 zakładach ubezpieczeń działu II, a spadek w 12 zakładach ubezpieczeń.

■ Wskaźnik szkodowości na udziale własnym

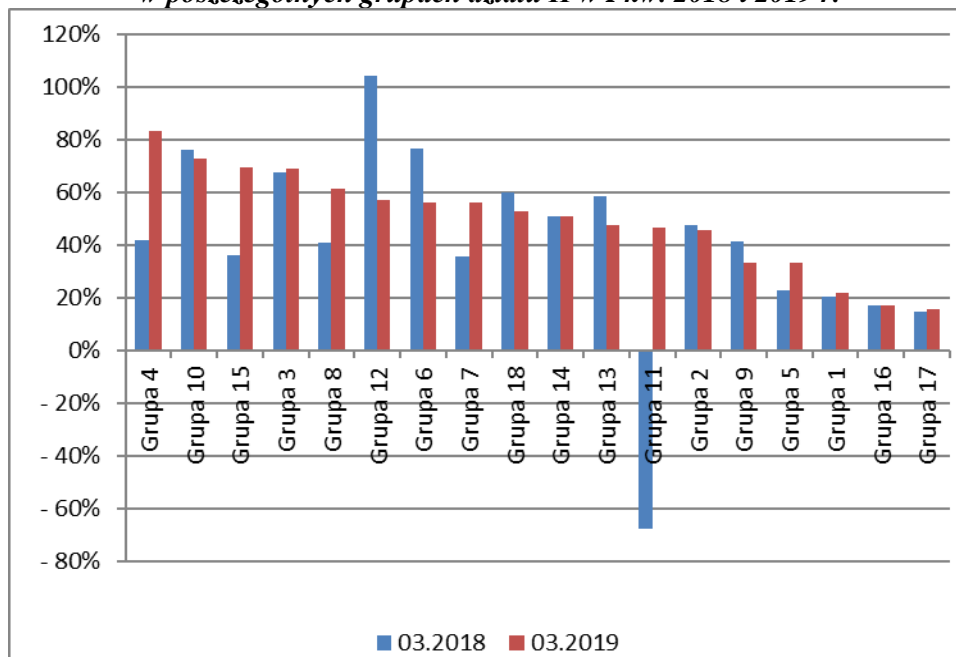
Wskaźnik szkodowości na udziale własnym wskazuje, jaką część składki zarobionej zakład ubezpieczeń przeznaczają na wypłatę odszkodowań i świadczeń powiększonych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

Wskaźnik szkodowości na udziale własnym działu II w I kwartale 2019 roku wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim z 61,67% do 61,79%, tj. o 0,12 pkt proc. Oznacza to, iż zakłady ubezpieczeń tego działu przeznaczyły na wypłatę odszkodowań i świadczeń powiększonych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia 61,79% składki zarobionej na udziale własnym.

Zakłady ubezpieczeń działu II na wypłatę odszkodowań i świadczeń przeznaczyły 61,79% składki zarobionej na udziale własnym

Kształtowanie się wskaźnika szkodowości w poszczególnych grupach ubezpieczeń przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Kształtowanie się wskaźnika szkodowości na udziale własnym w poszczególnych grupach działu II w I kw. 2018 i 2019 r.

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

2.2.2. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Znaczącą pozycję wśród kosztów zakładów ubezpieczeń zajmują koszty działalności ubezpieczeniowej, które obejmują koszty akwizycji, koszty administracyjne oraz prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratorów (jako pomniejszenie kosztów akwizycji i administracyjnych).

W ciągu I kwartału 2019 roku koszty działalności ubezpieczeniowej, po uwzględnieniu otrzymanych prowizji reasekuracyjnych, osiągnęły wartość 3,49 mld zł, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku o 3,49%, tj. o 0,12 mld zł.

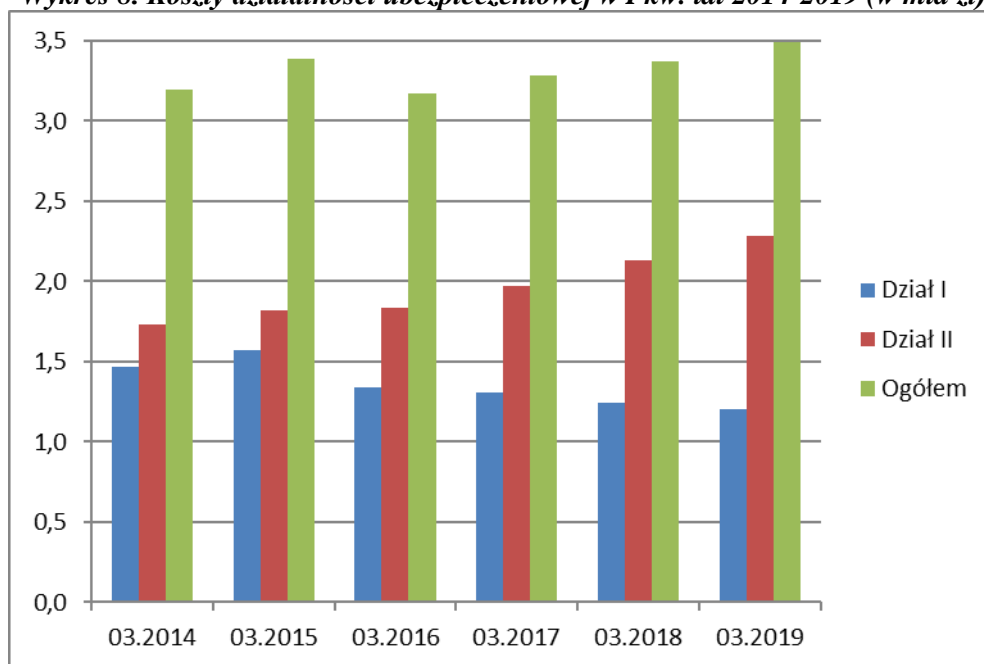
Zakłady ubezpieczeń poniosły na swoją działalność koszty w wysokości blisko 26,39 zł z każdych 100 zł składki zarobionej na udziale własnym (ok. 25,57 zł w I kwartale 2018 roku). W ubezpieczeniach na życie koszty wyniosły ok. 23,41 zł na 100 zł składki (ok. 22,14 zł w I kwartale 2018 roku), natomiast w ubezpieczeniach pozostałych osobowych i majątkowych ok. 28,29 zł na 100 zł składki (ok. 28,11 zł w I kwartale 2018 roku).

Łącznie koszty administracyjne i akwizycji poniesione przez zakłady ubezpieczeń w I kwartale 2019 roku wyniosły 3,99 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrosły o 3,71%, tj. o 0,14 mld zł. W tym samym czasie składka przypisana brutto spadła o 0,61% porównując do I kwartału 2018 roku.

Koszty działalności ubezpieczeniowej wzrosły o 3,49%

Zakłady ubezpieczeń poniosły na swoją działalność koszty w wysokości blisko 26,39 zł z każdych 100 zł składki

Wykres 8. Koszty działalności ubezpieczeniowej w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

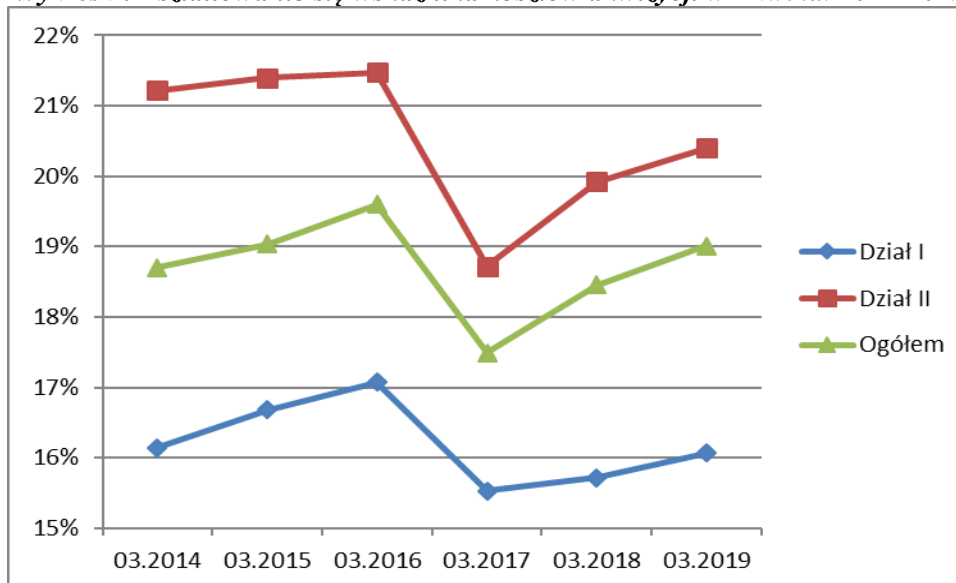
Koszty akwizycji obejmują m.in. wszelkie koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia (np. prowizje agencyjne, koszty badań lekarskich, koszty ekspertyz).

W trakcie I kwartału 2019 roku koszty akwizycji w zakładach ubezpieczeń ogółem osiągnęły kwotę 3,11 mld zł i były wyższe o 3,64% w stosunku do I kwartału 2018 roku (wzrost o 0,11 mld zł z kwoty 3,00 mld zł). Koszty akwizycji łącznie stanowiły 19,01% składki przypisanej brutto sektora ubezpieczeń.

- Koszty akwizycji w dziale I wyniosły 0,84 mld zł (spadek o 0,05 mld zł z kwoty 0,89 mld zł, tj. o 5,68% w stosunku do I kwartału 2018 roku) i stanowiły 16,06% składki przypisanej brutto działu I.
- Koszty akwizycji w dziale II wyniosły 2,27 mld zł (wzrost o 0,16 mld zł z kwoty 2,11 mld zł, tj. o 7,59% w stosunku do I kwartału 2018 roku) i stanowiły 20,40% składki przypisanej brutto działu II.

Poniższy wykres prezentuje wskaźnik kosztów akwizycji jako procentowo wyrażony stosunek tych kosztów do składki przypisanej brutto.

Wykres 9. Kształtowanie się wskaźnika kosztów akwizycji w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

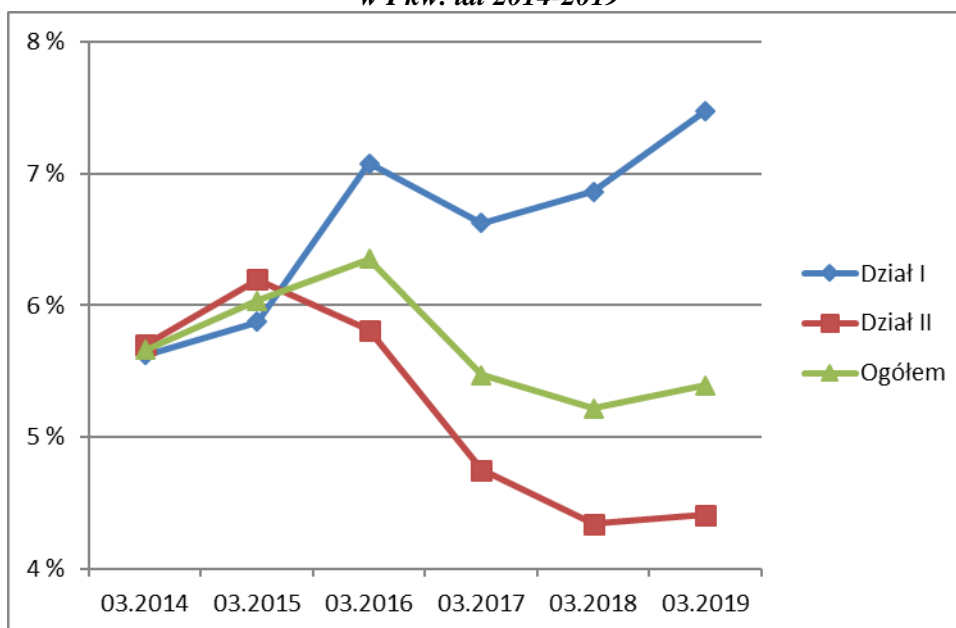
Koszty administracyjne obejmują koszty zarządu i administracji oraz ogólne koszty dotyczące działalności ubezpieczeniowej, takie jak: koszty utrzymania biur, koszty usług obcych, wynagrodzenia, koszty zużycia energii itp.

Koszty administracyjne sektora ubezpieczeń w I kwartale 2019 roku wyniosły 0,88 mld zł i były wyższe o 3,95% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku (wzrost o 0,03 mld zł, z kwoty 0,85 mld zł). Koszty te ogółem stanowiły 5,39% składki przypisanej brutto całego sektora ubezpieczeń (5,22% w I kw. 2018 r.).

- Koszty administracyjne w dziale I wyniosły 391,42 mln zł (wzrost o 2,16 mln zł, z kwoty 389,26 mln zł, tj. o 0,56% w stosunku do I kwartału 2018 roku), a ich udział w składce przypisanej brutto działu I wyniósł 7,48% (6,86% w I kwartale 2018 r.).
- Koszty administracyjne w dziale II wyniosły 490,22 mln zł (wzrost o 31,30 mln zł, z kwoty 458,92 mln zł, tj. o 6,82% w stosunku do I kwartału 2018 roku), a ich udział w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 4,41% (4,34% w I kwartale 2018 roku).

Poniższy wykres prezentuje wskaźnik kosztów administracji jako procentowo wyrażony stosunek tych kosztów do składki przypisanej brutto.

Wykres 10. Kształtowanie się wskaźnika kosztów administracyjnych w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

2.2.3. Koszty związane z działalnością lokacyjną

Koszty związane z działalnością lokacyjną wszystkich zakładów ubezpieczeń w okresie I kwartału 2019 roku wyniosły 1,08 mld zł, co stanowiło spadek o 55,55% (tj. o 1,35 mld zł) w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, kiedy to osiągnęły one wartość 2,43 mld zł.

Koszty działalności lokacyjnej spadły o 55,55%

W strukturze kosztów działalności lokacyjnej ogółem dominują niezrealizowane straty na lokatach, które stanowiły 79,12% kosztów oraz wynik ujemny z realizacji lokat, który stanowił 15,40% kosztów.

W dziale I koszty związane z działalnością lokacyjną na koniec I kwartału 2019 roku wyniosły 0,82 mld zł i zmniejszyły się o 61,63%, tj. 1,32 mld zł w stosunku do I kwartału 2018 roku, na co znaczący wpływ miał spadek pozycji niezrealizowane straty na lokatach (o 1,22 mld zł).

W dziale II koszty związane z działalnością lokacyjną na koniec I kwartału 2019 roku wyniosły 0,26 mld zł i zmniejszyły się o 10,26%, tj. o 29,51 mln zł w stosunku do I kwartału 2018 roku, na co wpływ miał głównie spadek pozycji wynik ujemny z realizacji lokat (o 19,33 mln zł).

Tabela 4. Zestawienie kosztów związanych z działalnością lokacyjną zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.

Wyszczególnienie	Dział I				Dział II			
	03.2018	03.2019	Zmiana w%	Zmiana w mln zł	03.2018	03.2019	Zmiana w%	Zmiana w mln zł
Razem	2 141,54	821,75	-61,63%	-1 319,79	287,67	258,15	-10,26%	-29,51
I. Koszty działalności lokacyjnej	216,27	118,88	-45,03%	-97,39	124,24	106,63	-14,18%	-17,61
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0,36	0,29	-19,06%	-0,07	3,83	3,44	-10,38%	-0,40
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	30,09	26,41	-12,23%	-3,68	22,21	28,85	29,90%	6,64
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	2,22	0,01	-99,43%	-2,21	4,68	0,16	-96,60%	-4,52
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	183,60	92,17	-49,80%	-91,43	93,52	74,18	-20,67%	-19,33
II. Niezrealizowane straty na lokatach	1 925,28	702,87	-63,49%	-1 222,41	163,43	151,53	-7,28%	-11,90

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

2.3. Wyniki zakładów ubezpieczeń

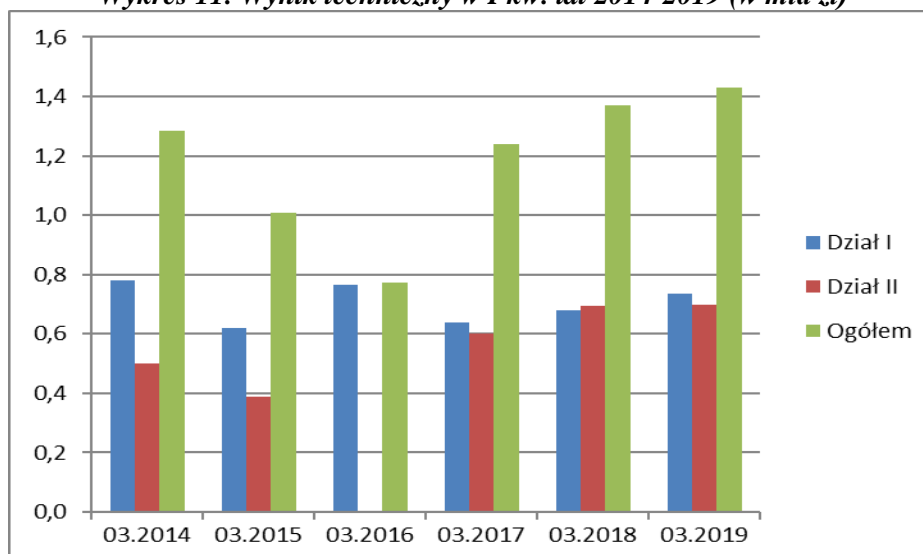
2.3.1. Wynik techniczny

Na koniec I kwartału 2019 roku zakłady ubezpieczeń odnotowały zysk techniczny na poziomie 1,43 mld zł, czyli nastąpił wzrost o 4,37%, tj. o 0,06 mld zł w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Wzrost odnotowano w obu działach ubezpieczeń, jednak większy w dziale I.

- W dziale ubezpieczeń na życie zysk techniczny wyniósł 0,73 mld zł (wzrost o 8,04%, tj. o 0,05 mld zł w stosunku do I kwartału 2018 roku).
- W dziale ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych zysk techniczny wyniósł 0,70 mld zł (wzrost o 0,76%, tj. o 0,01 mld zł w stosunku do I kwartału 2018 roku).

Zysk techniczny sektora ubezpieczeń był wyższy o 4,37%

Wykres 11. Wynik techniczny w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Zakłady ubezpieczeń na życie

W I kwartale 2019 roku w dziale I nastąpił wzrost zysku technicznego o 8,04% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Biorąc pod uwagę wyniki w poszczególnych grupach ubezpieczeń, na poprawę wyniku technicznego w dziale I w stosunku do I kwartału 2018 roku wpłynął wzrost wyniku w grupie 1 (ubezpieczenia na życie) – o 0,03 mld zł, tj. 42,68%, z kwoty 0,06 mld zł do kwoty 0,09 mld zł oraz w grupie 5 (ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe) – o 0,03 mld zł, tj. 5,36%, z kwoty 0,47 mld zł do kwoty 0,49 mld zł. Dużą dynamikę wzrostu odnotowano w grupie 4 (ubezpieczenia rentowe) – ze straty w wysokości 0,67 mln zł do zysku w wysokości 12,68 mln zł.

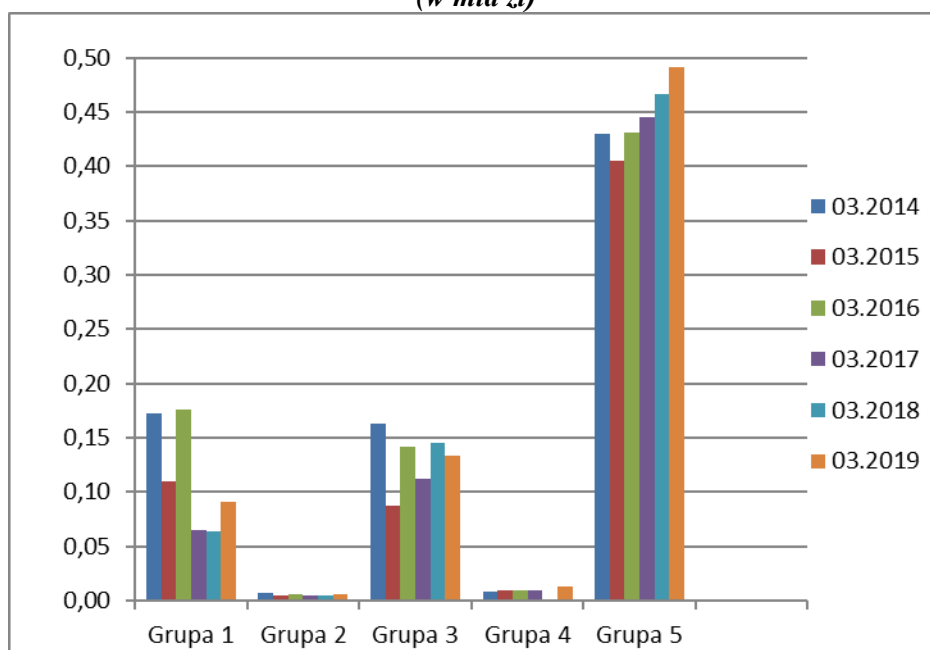
Poprawa wyniku technicznego w grupie 1 związana była głównie ze wzrostem składki przypisanej brutto o 99,76 mln zł. W odniesieniu do grupy 5 poprawa wyniku technicznego osiągnięta została dzięki wzrostowi składki przypisanej brutto o 96,93 mln zł oraz zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto (o 25,14 mln zł). W przypadku grupy 4 duża dynamika wzrostu wynikała ze wzrostu niezrealizowanych zysków z lokat (o 6,16 mln zł), przychodów z lokat (o 0,85 mln zł), składki przypisanej brutto (o 0,82 mln zł) oraz spadku nierealizowanych strat na lokatach (o 4,41 mln zł).

Pogorszenie wyniku technicznego nastąpiło w grupie 3 (ubezpieczenia na życie związane z UFK) – o 0,01 mld zł, tj. 7,96%, z kwoty 0,15 mld zł do kwoty 0,13 mld zł i spowodowane było przede wszystkim spadkiem składki przypisanej brutto (o 636,72 mln zł).

W strukturze wyniku technicznego w dziale I udział grupy 5 wyniósł 67,00%, udział grupy 3 – 18,20%, zaś udział grupy 1 – 12,32%.

**W dziale I
nastąpił wzrost
wyniku
technicznego
o 8,04%**

Wykres 12. Wynik techniczny wg grup ubezpieczeń działu I w I kw. lat 2014-2019
(w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Zakłady ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych

W I kwartale 2019 roku w dziale II nastąpił wzrost zysku technicznego o 0,76% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Biorąc pod uwagę wyniki w poszczególnych grupach ubezpieczeń, o poprawie zysku działu II zdecydował wzrost wyników w trzech grupach: w grupie 10 (OC komunikacyjne) – o 0,07 mld zł, tj. 64,20% (z kwoty 0,12 mld zł do kwoty 0,19 mld zł), w grupie 9 (ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych) – o 0,05 mld zł, tj. 61,87% (z kwoty 0,08 mld zł do kwoty 0,14 mld zł) oraz w grupie 13 (ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej nieujętej w grupach 10-12) – o 0,04 mld zł, tj. 149,81% (z kwoty 0,03 mld zł do kwoty 0,07 mld zł). Wzrost zysku technicznego w grupie 10 spowodowany był głównie wzrostem udziału reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek oraz spadkiem zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym.

Wzrost zysku technicznego w grupie 9 wynikał przede wszystkim ze wzrostu składki przypisanej oraz spadku zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym.

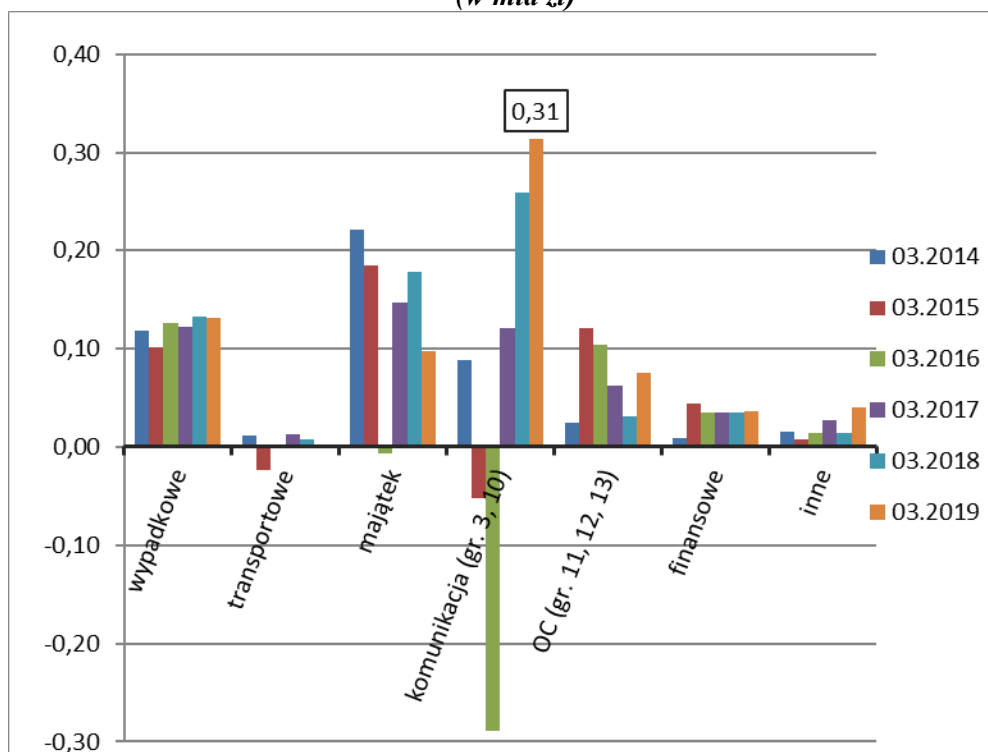
Poprawa rentowności w grupie 13 wynikała głównie ze wzrostu składki przypisanej oraz spadku zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym.

Największe pogorszenie wyniku technicznego nastąpiło w grupie 8 (ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami) – o 0,13 mld zł, tj. 137,13% (z zysku w wysokości 0,10 mld zł do straty w wysokości 0,04 mld zł) oraz w grupie 3

**W dziale II
nastąpił wzrost
wyniku
technicznego
o 0,76%**

(auto-casco) – o 0,02 mld zł, tj. 13,17% (z 0,14 mld zł do 0,12 mld zł). Przyczyną pogorszenia w grupie 8 był wzrost zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym, natomiast spadek rentowności w grupie 3 związany był ze wzrostem odszkodowań i świadczeń wypłaconych na udziale własnym, zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym oraz kosztów akwizycji.

Wykres 13. Wynik techniczny wg grup ubezpieczeń działu II w I kw. lat 2014-2019
(w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

2.3.2. Wynik z działalności lokacyjnej

Należy zauważyć, że w przypadku zakładów ubezpieczeń na życie działalność lokacyjna jest ujęta w technicznym rachunku ubezpieczeń, więc omawiany powyżej wynik techniczny tego działu prezentuje zarówno wynik z działalności ubezpieczeniowej, jak i lokacyjnej.

Wynik z działalności lokacyjnej ogółem na koniec I kwartału 2019 roku zwiększył się o 2,33 mld zł i wyniósł 2,09 mld zł (w analogicznym okresie ubiegłego roku odnotowano stratę w wysokości 0,24 mld zł).

Zakłady ubezpieczeń wykazały odpowiednio: 1,70 mld zł zysku z działalności lokacyjnej w dziale I (wzrost o 2,29 mld zł, ze straty w wysokości 0,59 mld zł) oraz 0,39 mld zł zysku z działalności lokacyjnej w dziale II (wzrost o 0,04 mld zł, tj. o 10,47%, z kwoty 0,35 mld zł).

Tabela 5. Zestawienie przychodów i kosztów z działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.

Wyszczególnienie	Dział I				Dział II			
	03.2018	03.2019	Zmiana w%	Zmiana w mln zł	03.2018	03.2019	Zmiana w%	Zmiana w mln zł
Wynik z działalności lokacyjnej	-590,53	1 702,84	-388,36%	2 293,37	349,94	386,59	10,47%	36,65
Przychody z działalności lokacyjnej (1)	1 551,01	2 524,58	62,77%	973,58	637,61	644,74	1,12%	7,14
Koszty związane z działalnością (2) lokacyjną	2 141,54	821,75	-61,63%	-1 319,79	287,67	258,15	-10,26%	-29,51

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń.

(1): Przychody z działalności lokacyjnej = Przychody z lokat + Nie zrealizowane zyski z lokat;

(2): Koszty związane z działalnością lokacyjną = Koszty działalności lokacyjnej + Nie zrealizowane straty na lokatach.

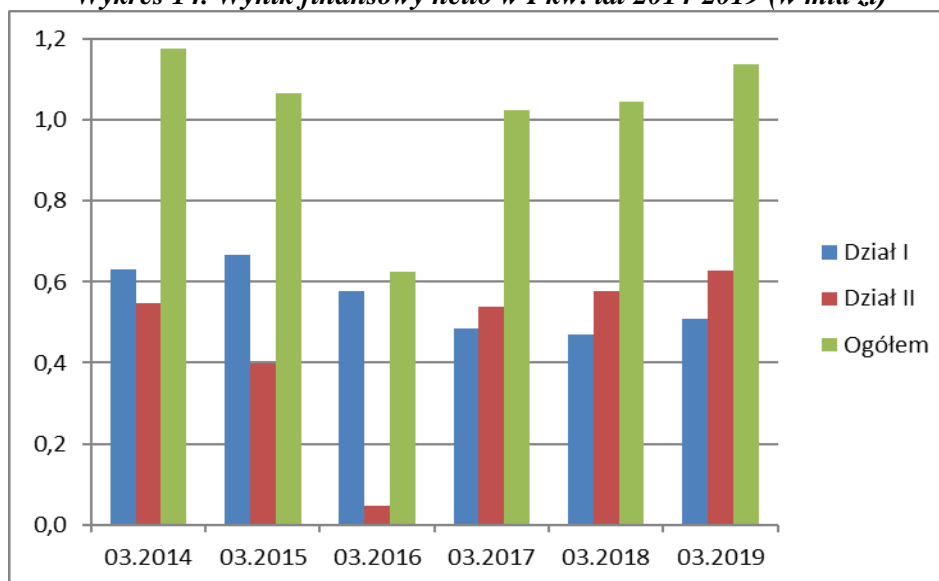
2.3.3. Wynik finansowy netto

W I kwartale 2019 roku wynik finansowy netto sektora ubezpieczeń wyniósł 1,14 mld zł i wzrósł o 8,63%, tj. o 0,09 mld zł w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, przy czym wzrost odnotowano zarówno w dziale I, jak i w dziale II.

Wynik finansowy sektora ubezpieczeń wzrósł o 8,63%

- Wynik finansowy netto działu I wyniósł 0,51 mld zł i w porównaniu z I kwartałem 2018 roku wzrósł o 8,22%, tj. o 0,04 mld zł (38,62 mln zł).
- Wynik finansowy netto działu II osiągnął wartość 0,63 mld zł i w odniesieniu do I kwartału 2018 roku wzrósł o 8,96%, tj. o 0,05 mld zł (51,60 mln zł).

Wykres 14. Wynik finansowy netto w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

■ Wskaźniki rentowności

Wskaźniki rentowności obrazują relacje zachodzące pomiędzy wynikami finansowymi zakładu ubezpieczeń w odniesieniu do różnych kategorii ekonomicznych, mają więc za zadanie ocenę zysku osiągniętego z poniesionych nakładów. Wskaźniki rentowności określają wielkość wyniku finansowego (brutto lub netto) przypadającą na jednostkę zaangażowanych w zakładzie ubezpieczeń kapitałów własnych, aktywów ogółem, czy składki przypisanej brutto. W przypadku odnotowanego zysku określają stopę zwrotu ze środków będących w dyspozycji zakładu ubezpieczeń, bądź z działalności ubezpieczeniowej.

Tabela 6. Kształtowanie się wybranych wskaźników rentowności w I kw. 2019 r.

Nazwa wskaźnika ³	Ogółem	Dział I	Dział II
Ujęcie za 3 miesiące			
Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS)	6,95%	9,72%	5,64%
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE)	2,95%	4,29%	2,35%
Wskaźnik rentowności aktywów (ROA)	0,58%	0,53%	0,63%
Ujęcie za ostatnie 12 miesięcy			
Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS)	10,75%	11,70%	10,25%
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE)	18,11%	22,02%	16,39%
Wskaźnik rentowności aktywów (ROA)	3,43%	2,56%	4,30%

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

³ Rentowność sprzedaży (ROS) - wskaźnik informuje o udziale wyniku finansowego netto w wartości składki przypisanej brutto.

Rentowność kapitałów własnych (ROE) - wskaźnik będący relacją wyniku finansowego netto do średniej wartości kapitałów własnych.

Rentowność aktywów (ROA) - wskaźnik stanowi relację wyniku finansowego netto do średniej wartości aktywów.

3. Bilans zakładów ubezpieczeń

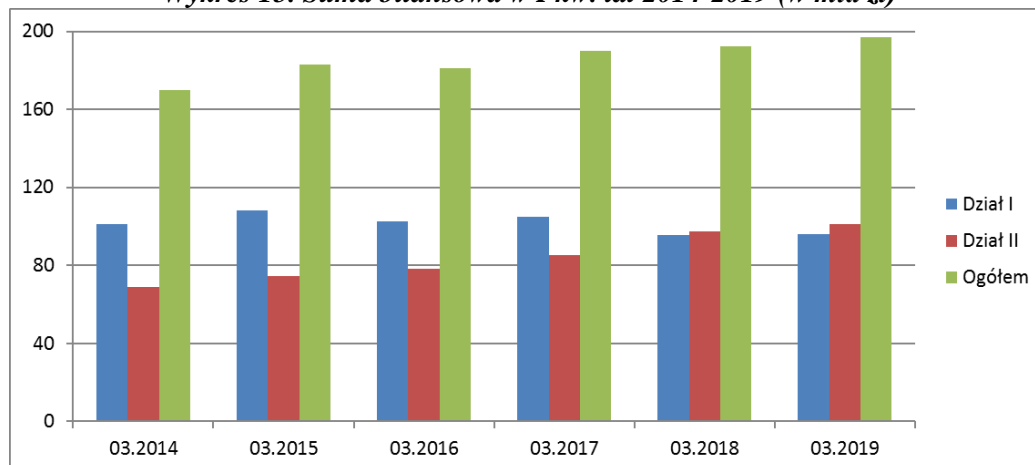
3.1. Aktywa zakładów ubezpieczeń

Wartość aktywów zakładów ubezpieczeń w I kwartale 2019 r. wyniosła 197,23 mld zł, w tym w dziale I: 95,92 mld zł, a w dziale II: 101,31 mld zł.

W badanym okresie w stosunku do I kwartału 2018 r. odnotowano nieznacznie większy wzrost aktywów w dziale II (o 4,16%).

Aktywa zakładów ubezpieczeń ogółem wyniosły ponad 197 mld zł

Wykres 15. Suma bilansowa w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Główną pozycją aktywów zakładów ubezpieczeń działu I i działu II są lokaty (pozycja B aktywów), stanowiące 60,83% sumy bilansowej działu I i działu II łącznie.

Główną pozycję aktywów zakładów ubezpieczeń stanowiły lokaty

Tabela 7. Aktywa zakładów ubezpieczeń (w mld zł) w I kw. 2018 i 2019 r.

Wyszczególnienie	2017	2018	Zmiana w%	Zmiana w mld zł	Udział w dziale
Dział I	95,33	95,92	0,62%	0,59	100,00%
wartości niematerialne i prawne	0,46	0,46	-	0,00	0,48%
lokaty B	39,77	40,68	2,29%	0,91	42,41%
lokaty C	50,76	50,63	-0,26%	-0,13	52,78%
Należności	0,88	0,80	-9,09%	-0,08	0,83%
inne składniki aktywów	0,49	0,48	-2,04%	-0,01	0,50%
rozliczenia międzyokresowe	2,95	2,86	-3,05%	-0,09	2,98%
Dział II	97,26	101,31	4,16%	4,05	100,00%
wartości niematerialne i prawne	1,17	1,15	-1,71%	-0,02	1,13%
lokaty B	77,14	79,30	2,80%	2,16	78,27%
Należności	8,45	9,33	10,41%	0,88	9,21%
inne składniki aktywów	1,86	2,12	13,98%	0,26	2,09%
rozliczenia międzyokresowe	8,63	9,42	9,15%	0,79	9,30%

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

3.1.1. Lokaty zakładów ubezpieczeń

Lokaty bilansowe zakładów ubezpieczeń (z poz. B i C) w I kwartale 2019 r. wyniosły 170,61 mld zł.

Wartość lokat z pozycji B aktywów zakładów ubezpieczeń na koniec I kwartału 2019 r. wyniosła 119,98 mld zł. Główną pozycję w strukturze lokat stanowiły dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu (62,21%), lokaty w jednostkach podporządkowanych (16,96%) oraz lokaty z tytułu udziałów, akcji oraz innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych (13,97%).

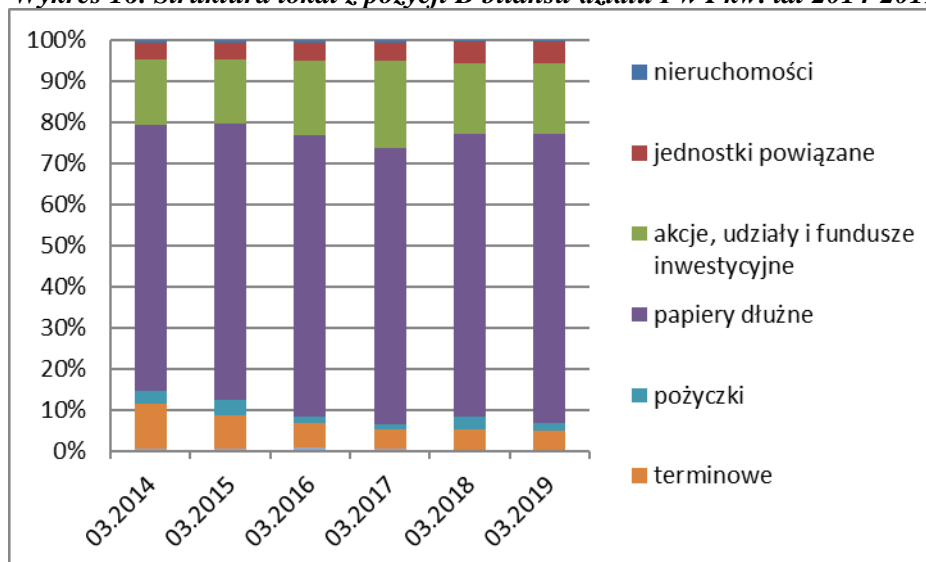
Odrębnie przedstawione zostały aktywa netto na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (lokaty C bilansu) w dziale I.

■ Zakłady ubezpieczeń na życie

Lokaty z pozycji B aktywów

W I kwartale 2019 r., lokaty z pozycji B aktywów działu I wynosiły 40,68 mld zł, a ich udział w strukturze aktywów zakładów ubezpieczeń działu I wyniósł 42,41%. Największy udział w lokatach pozycji B działu I stanowiły dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu (70,27%) oraz udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych (17,32%).

Wykres 16. Struktura lokat z pozycji B bilansu działu I w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Lokaty z pozycji C aktywów

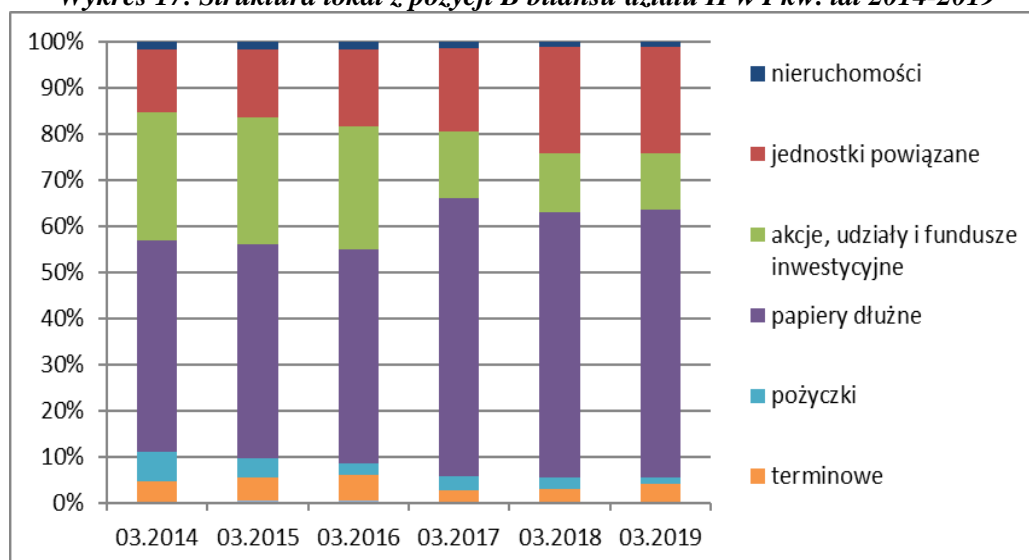
W I kwartale 2019 r., aktywa netto na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (lokaty C bilansu) wynosiły 50,63 mld zł, a ich udział w strukturze aktywów zakładów ubezpieczeń działu I wyniósł 52,78%.

■ Zakłady pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych

Wartość lokat z pozycji B aktywów na dzień 31 marca 2019 r. wyniosła 79,30 mld zł, a ich udział w strukturze aktywów zakładów ubezpieczeń działu II wyniósł 78,27%.

Największy udział w lokatach pozycji B aktywów stanowiły dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu (58,08%), lokaty w jednostkach podporządkowanych (23,05%) oraz udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych (12,25%).

Wykres 17. Struktura lokat z pozycji B bilansu działu II w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

3.2. Pasywa zakładów ubezpieczeń

Główną pozycję pasywów zakładów ubezpieczeń stanowią rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe przeznaczone na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia oraz kapitały własne. Udział rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym w sumie bilansowej w I kwartale 2019 r. wyniósł 68,38%, przy czym w dziale I osiągnął aż 83,61%, a w dziale II 53,97%.

Główną pozycję pasywów zakładów ubezpieczeń stanowiły rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto oraz kapitały własne

Tabela 8. Pasywa zakładów ubezpieczeń (w mld zł) w I kw. 2018 i 2019 r.

Wyszczególnienie	03.2018	03.2019	Zmiana w%	Zmiana w mld zł	Udział w dziale
Dział I	95,33	95,92	0,62%	0,59	100,00%
kapitały własne	11,54	12,16	5,37%	0,63	12,68%
zobowiązania podporządkowane	0,02	0,02	-	0,00	0,02%
rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale własnym	80,34	80,20	-0,17%	-0,14	83,61%
oszacowane regresy i odzyski	0,00	0,00	-	0,00	0,00%
pozostałe rezerwy	1,08	1,16	7,41%	0,08	1,21%
zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	0,14	0,15	7,14%	0,00	0,15%
pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	1,75	1,81	3,43%	0,05	1,89%
rozliczenia międzyokresowe	0,47	0,43	-8,51%	-0,03	0,45%
Dział II	97,26	101,31	4,16%	4,05	100,00%
kapitały własne	26,17	27,21	3,97%	1,05	26,86%
zobowiązania podporządkowane	3,22	3,21	-0,31%	-0,01	3,17%
rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale własnym	53,04	54,68	3,09%	1,64	53,97%
oszacowane regresy i odzyski	0,41	0,41	-	0,00	0,40%
pozostałe rezerwy	1,46	1,61	10,27%	0,15	1,59%
zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	0,59	0,93	57,63%	0,33	0,92%
pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	9,88	10,72	8,50%	0,84	10,58%
rozliczenia międzyokresowe	3,31	3,38	2,11%	0,07	3,33%

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

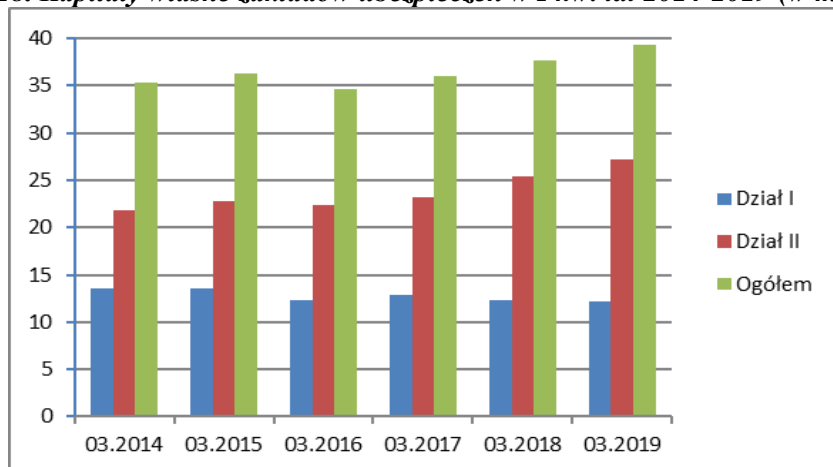
3.2.1. Kapitały własne zakładów ubezpieczeń

Drugą, co do wielkości pozycją w strukturze pasywów były kapitały własne, które na koniec I kwartału 2019 r. wyniosły 39,38 mld zł. Ich udział w pasywach wyniósł 19,97% (w dziale I - 12,68%, a w dziale II - 26,86%).

- Wartość kapitałów własnych zakładów ubezpieczeń na życie w I kwartale 2019 roku wyniosła 12,16 mld zł.
- Wartość kapitałów własnych zakładów pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych na koniec badanego okresu wyniosła 27,21 mld zł.

Wartość kapitałów własnych ogółem wyniosła ponad 39 mld zł

Wykres 18. Kapitały własne zakładów ubezpieczeń w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

Kapitał podstawowy zakładów ubezpieczeń na dzień 31 marca 2019 r. stanowił 15,91% kapitałów własnych.

Na koniec I kwartału 2019 roku, jeden zakład ubezpieczeń wykazał wzrost kapitału podstawowego.

■ Bezpośrednie inwestycje zagraniczne

Wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w kapitale podstawowym zakładów ubezpieczeń w I kwartale 2019 r. wyniosła 3,99 mld zł (1,75 mld zł w przypadku zakładów ubezpieczeń działu I oraz 2,24 mld zł w przypadku zakładów ubezpieczeń działu II), co stanowiło 63,69% łącznych kapitałów podstawowych sektora ubezpieczeń (odpowiednio: 59,80% w dziale I oraz 67,09% w dziale II).

W bezpośrednich inwestycjach zagranicznych dominował kapitał austriacki

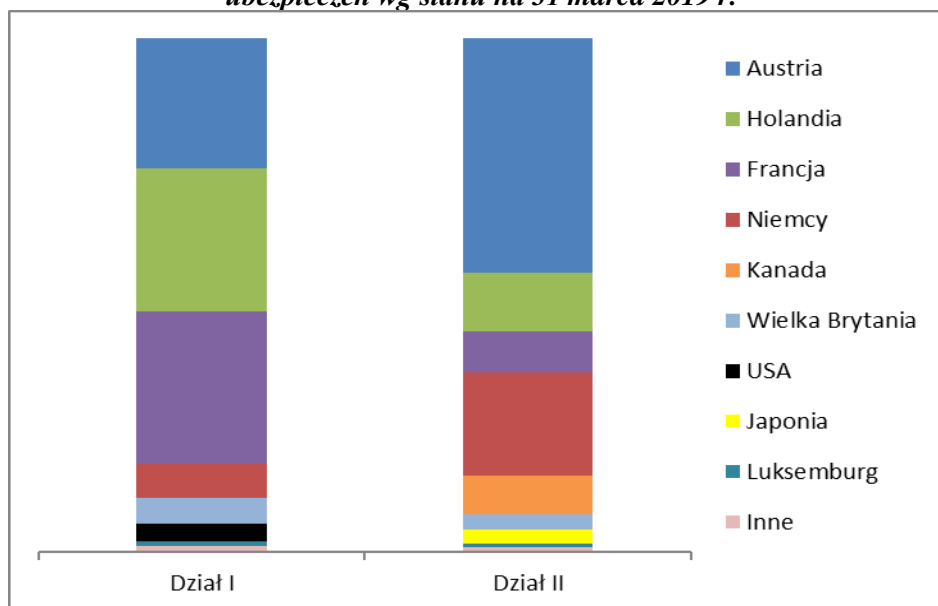
Zagraniczny kapitał ma dominującą pozycję w przypadku 38 krajowych zakładów ubezpieczeń (18 w dziale I i 20 w dziale II).

Ze względu na pochodzenie kapitału zagranicznego, wśród inwestorów z 13 krajów dominował kapitał austriacki (inwestycje w 9 zakładach ubezpieczeń o łącznej wartości 1,47 mld zł, co stanowiło 36,76% wartości inwestycji zagranicznych). Na drugim miejscu uplasował się kapitał holenderski, który zainwestował kwotę 0,74 mld zł w 6 zakładach ubezpieczeń, co stanowiło 18,63% wartości inwestycji zagranicznych. Na kolejnych pozycjach ze znacznym udziałem w inwestycjach zagranicznych znalazł się kapitał francuski (inwestycje w 5 zakładach wynoszące 0,70 mld zł – 17,48%) oraz niemiecki (inwestycje w 9 zakładach wynoszące 0,57 mld zł – 14,22%).

W porównaniu do IV kwartału 2018 r. inwestycje zwiększył kapitał austriacki, który odkupił akcje zakładu ubezpieczeń działu II od inwestora niemieckiego, a zmniejszył kapitał francuski i niemiecki.

Inwestorzy z trzech krajów zaangażowani w jedenastu zakładach ubezpieczeń uzyskali prawie 82,79% udziału w inwestycji zagranicznych w kapitale podstawowym zakładów ubezpieczeń działu I. Był to kapitał francuski (29,52%), holenderski (27,84%) i austriacki (25,43%). W dziale II inwestorzy z dwóch krajów (inwestycje w jedenastu zakładach ubezpieczeń) uzyskali ponad 65,60% udziału w inwestycji zagranicznych w kapitale podstawowym. Był to kapitał austriacki (45,58%) i niemiecki (20,08%).

Wykres 19. Udział inwestorów zagranicznych w kapitale podstawowym zakładów ubezpieczeń wg stanu na 31 marca 2019 r.

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

3.2.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto

W I kwartale 2019 r. wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto dla celów rachunkowości zakładów ubezpieczeń wyniosła 148,87 mld zł.

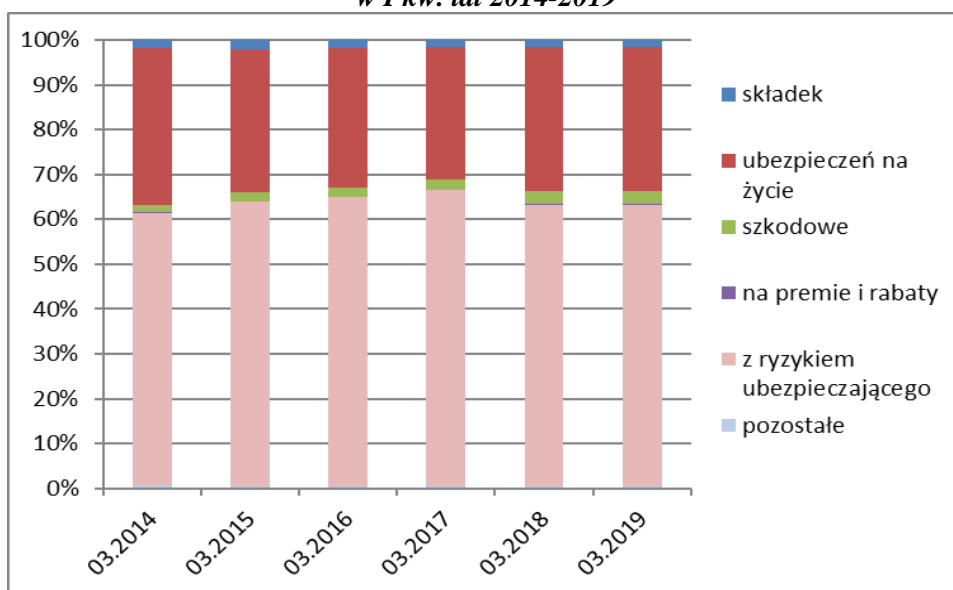
■ Zakłady ubezpieczeń na życie

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto zakładów ubezpieczeń na życie na koniec I kwartału 2019 r. wyniosła 80,48 mld zł.

Na dzień 31 marca 2019 r. w strukturze rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zakładów ubezpieczeń działu I dominującą pozycję zajmowały rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający oraz rezerwy ubezpieczeń na życie, wynoszące odpowiednio 62,86% oraz 32,14% rezerw.

W dziale I najwyższy udział w strukturze rezerw posiadała rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający

Wykres 20. Struktura rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto działu I w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

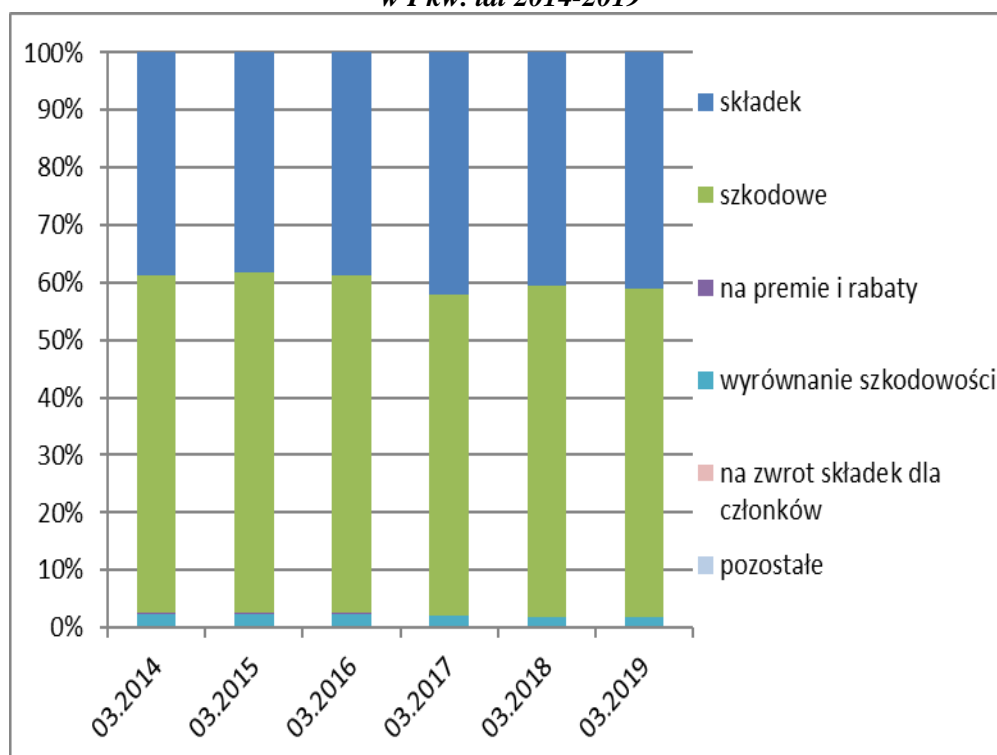
■ Zakłady ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych

W zakładach pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto na koniec I kwartału 2019 r. wyniosła 68,39 mld zł.

W strukturze rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto działu II, na dzień 31 marca 2019 r. dominującą pozycję zajmowały rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (rezerwy szkodowe) oraz rezerwa składek łącznie z rezerwą na pokrycie ryzyka niewygasłego, wynoszące odpowiednio: 57,15% oraz 40,99%.

W dziale II najwyższy udział w strukturze rezerw posiadała rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Wykres 21. Struktura rezerw techniczno-ubezpieceniowych brutto działu II w I kw. lat 2014-2019

Źródło: Sprawozdania finansowe i statystyczne zakładów ubezpieczeń

3.3. Wybrane pozycje bilansowe dla celów wypłacalności

Na koniec I kwartału 2019 r. wartość aktywów sektora ubezpieczeń, wyliczonych przy zastosowaniu metod wyceny stosowanych dla celów wypłacalności wyniosła 197,45 mld zł. Wartość ta zmniejszyła się o 1,00 mld zł w stosunku do I kwartału 2018 r.

W strukturze aktywów zakładów ubezpieczeń ogółem najwyższy udział (66,65%) miały lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym). Ich udział w dziale I wyniósł 48,07%, a w dziale II aż 84,11%. Największy udział w tych lokatach zanotowały dłużne papiery wartościowe - 61,81%.

W strukturze zobowiązań zakładów obu działów 83,11% stanowiły rezerwy techniczno-ubezpieceniowe brutto wyznaczone zgodnie z zasadami dla celów wypłacalności. Wśród rezerw najwyższy udział 33,29% miały rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Tabela 9. Wybrane pozycje bilansowe dla celów wypłacalności (w mld zł)

Wyszczególnienie	Dział I			Dział II		
	03.2018	03.2019	Różnica	03.2018	03.2019	Różnica
Aktywa	102,51	95,68	-6,83	95,94	101,77	5,83
Lokaty (poz. B)	47,17	46,79	-0,38	82,84	87,27	4,43
Zobowiązania	73,84	67,73	-6,11	56,02	61,34	5,32
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto	66,20	61,15	-5,05	41,57	46,12	4,55

Źródło: Kwartalne dane i informacje do celów nadzoru - zakłady ubezpieczeń

3.4. Struktura środków własnych

Zgodnie z art. 240 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, środki własne zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji stanowią sumę podstawowych środków własnych oraz uzupełniających środków własnych. Środki własne krajowych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji składają się wyłącznie z podstawowych środków własnych. Uwzględniając cechy jakościowe określone w art. 245 ust. 2 ww. ustawy, środki własne kwalifikowane są do trzech kategorii, przy czym kategoria 1, to środki własne o najwyższej jakości.

■ Zakłady ubezpieczeń na życie

W strukturze dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) w dziale I dominują podstawowe środki własne kategorii 1 – nieograniczone, które według stanu na 31 marca 2019 r. stanowiły 99,62% łącznych dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR.

W 20 zakładach ubezpieczeń działu I środki własne kategorii 1 – nieograniczone – stanowiły 100%.

■ Zakłady pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych

W strukturze dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) w dziale II najwyższy udział mają podstawowe środki własne kategorii 1 – nieograniczone, które według stanu na 31 marca 2019 r. stanowiły 91,82% łącznych dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR.

W 15 zakładach ubezpieczeń działu II dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) były w 100% podstawowymi środkami własnymi kategorii 1 – nieograniczonymi.

Podstawowe środki własne kategorii 2 występowały w 13 zakładach ubezpieczeń działu II i stanowiły 8,01% sumy dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR. Składały się na nie wyłącznie zobowiązania podporządkowane.

4. Wypłacalność zakładów ubezpieczeń

Krajowe zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zobowiązane są posiadać odpowiednie środki własne na pokrycie dwóch wymogów kapitałowych, tj.:

- dopuszczone środki własne (DŚW) na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (ang. *Solvency Capital Requirement – SCR*) oraz
- dopuszczone podstawowe środki własne (DPŚW) na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (ang. *Minimum Capital Requirement – MCR*).

Zakłady ubezpieczeń wg stanu na 31 marca 2019 r. nie zastosowały korekty dopasowującej oraz korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, a także środków przejściowych dotyczących stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

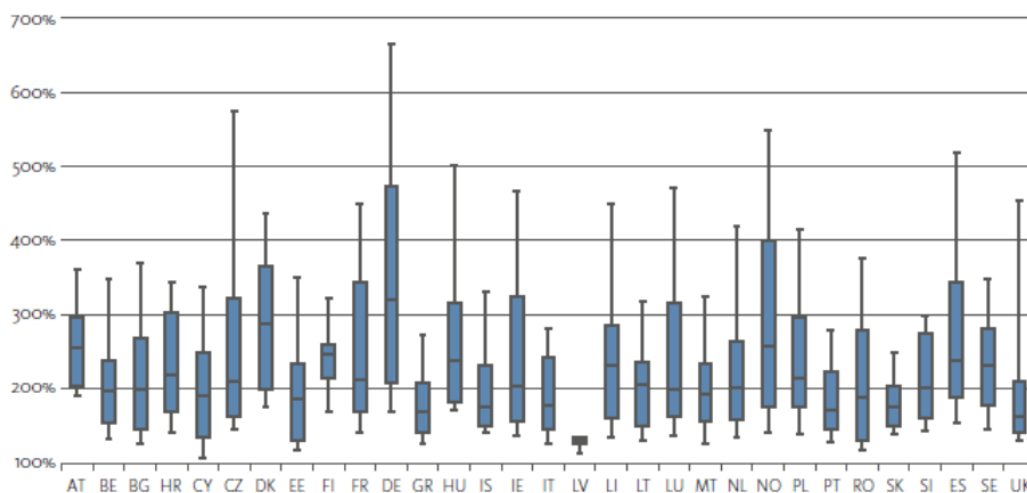
Mając na uwadze, iż wartość minimalnego wymogu kapitałowego nie może być niższa niż określona kwotowo wielkość nieprzekraczalnego dolnego progu minimalnego wymogu kapitałowego (AMCR), dla niektórych zakładów ubezpieczeń wartość minimalnego wymogu MCR może być wyższa niż wartość kapitałowego wymogu wypłacalności SCR.

Wymóg posiadania pokrycia wymogów kapitałowych nie dotyczy TUV REJENT-LIFE, który na mocy art. 480 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej funkcjonuje jako małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, a zatem zgodnie z art. 109 ust. 5 tejże ustawy nie mają do niego zastosowania przepisy ustawy dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego. Biorąc pod uwagę powyższe, nie uwzględniono Towarzystwa w zestawieniach dotyczących pokrycia wymogów kapitałowych.

Analiza współczynników pokrycia wymogu SCR odpowiednimi środkami własnymi zagranicznych zakładów ubezpieczeń w państwach członkowskich⁴ potwierdziła, iż wypłacalność sektora kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

⁴ Do momentu opracowania raportu o stanie sektora ubezpieczeń po I kwartale 2019 r. EIOPA udostępniła dane za IV kwartał 2018 r.

Wykres 22. Współczynniki pokrycia wymogu SCR odpowiednimi środkami własnymi w państwach członkowskich (dane za IV kwartał 2018 r.⁵).

Źródło: EIOPA, Financial Stability Report – June 2019

4.1. Struktura ryzyka według kapitałowego wymogu wypłacalności

Wszystkie zakłady ubezpieczeń wyznaczyły kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 marca 2019 r. za pomocą formuły standardowej. Zakłady ubezpieczeń nie stosowały parametrów specyficznych. Poniżej przedstawiono informację o strukturze kapitałowego wymogu wypłacalności w podziale na główne moduły i podmoduły ryzyka.

■ Zakłady ubezpieczeń na życie

Dla działu I największy wpływ na wielkość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) wyznaczonego formułą standardową miały następujące moduły ryzyka⁶:

- ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie stanowiące 86,81% (wzrost w stosunku do stanu na dzień 31 marca 2018 r. o 2,23 pkt proc.),
- ryzyko rynkowe stanowiące 37,60% (spadek w stosunku do stanu na dzień 31 marca 2018 r. o 3,68 pkt proc.). Powyższe spowodowane było m.in. gorszymi wynikami inwestycyjnymi funduszy w ramach ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Na dzień 31 marca 2019 r. w ramach modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie zakładów ubezpieczeń działu I największy udział miały poniższe podmoduły ryzyka:

⁵ Brak danych na dzień 31 marca 2019 r.

⁶ Ostateczna wartość wymogu SCR jest mniejsza niż suma wymogów kapitałowych dla poszczególnych modułów ryzyka ze względu na efekt dywersyfikacji pomiędzy modułami ryzyka oraz ze względu na dostosowanie z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat.

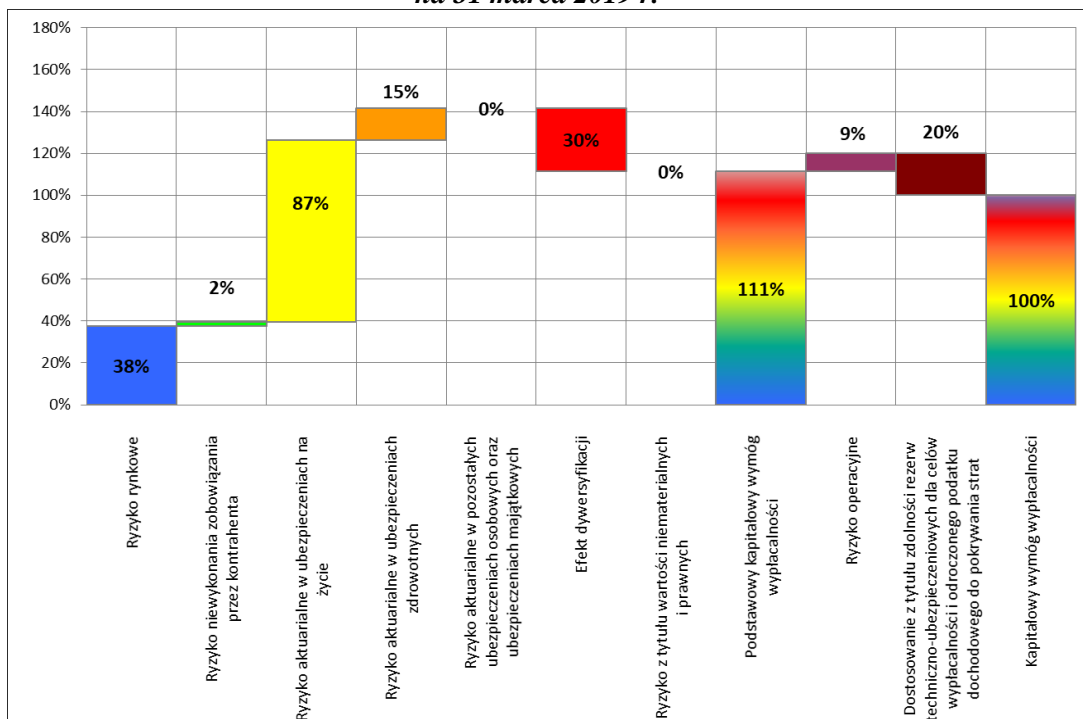
- ryzyko związane z rezygnacjami z umów (63,67%),
- ryzyko śmiertelności (28,70%),
- ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie (16,22%),
- ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie (15,89%).

W strukturze modułu ryzyka rynkowego działu I głównymi podmodułami były:

- ryzyko cen akcji (55,35%),
- ryzyko koncentracji aktywów (37,33%),
- ryzyko stopy procentowej (27,73%),
- ryzyko spreadu kredytowego (23,62%).

Należy zwrócić uwagę, iż niektóre zakłady ubezpieczeń w dziale I przy obliczaniu wymogu SCR nie uwzględniły każdego z aktywów bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania i innych inwestycji w formie funduszy (nie stosowały metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko). Zakłady ubezpieczeń, które nie zastosowały metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko uwzględniły całą wartość funduszy jako akcje typu 2 w ryzyku cen akcji. Powyższe spowodowało, iż w dziale I wymóg SCR dla ryzyka cen akcji stanowił istotny udział w module ryzyka rynkowego.

Wykres 23. Struktura wymogu SCR dla zakładów ubezpieczeń działu I wg stanu na 31 marca 2019 r.

Źródło: Informacje ilościowe przekazane na żądanie organu nadzoru

■ Zakłady pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych

Dla działu II największy wpływ na wielkość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) wyznaczonego formułą standardową na dzień 31 marca 2019 r. miały następujące moduły ryzyka:

- ryzyko aktuarialne w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz ubezpieczeniach majątkowych stanowiące 58,75% (spadek w stosunku do stanu na dzień 31 marca 2018 r. o 3,16 pkt proc.),
- ryzyko rynkowe stanowiące 57,60% (wzrost w stosunku do stanu na dzień 31 marca 2018 r. o 2,56 pkt proc.).

W ramach modułu ryzyka aktuarialnego w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz ubezpieczeniach majątkowych zakładów ubezpieczeń działu II największy udział miały poniższe podmoduły ryzyka:

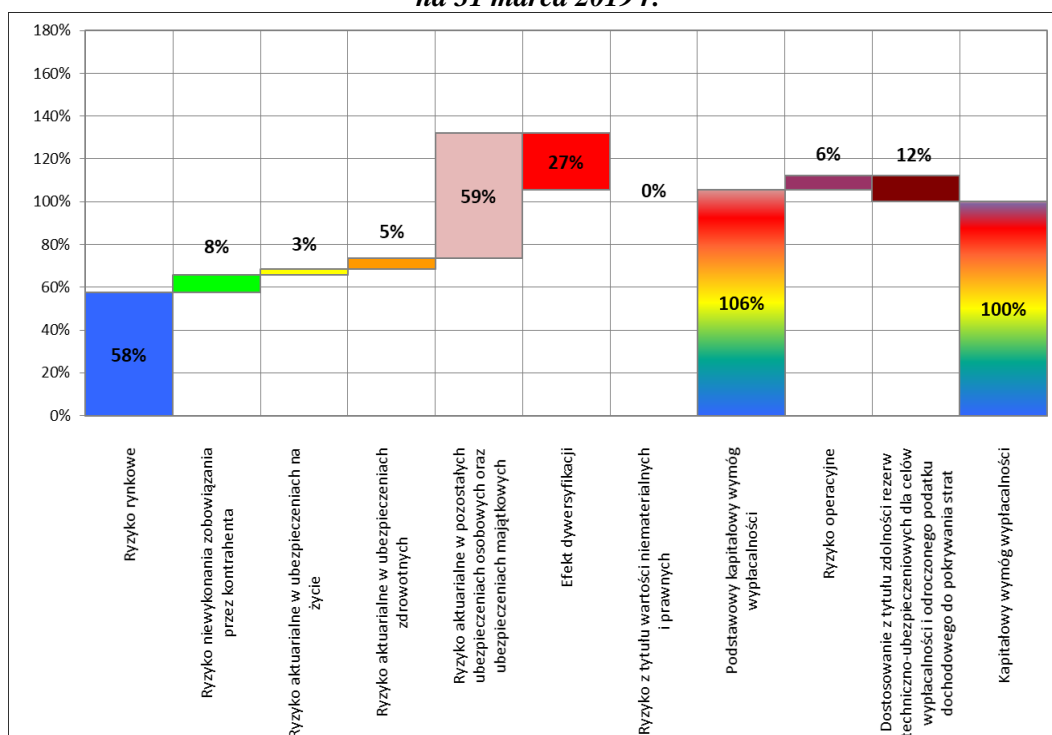
- ryzyko składki i rezerw (92,10%),
- ryzyko katastroficzne (18,08%).

W strukturze modułu ryzyka rynkowego działu II głównymi podmodułami były:

- ryzyko koncentracji aktywów (59,66%),
- ryzyko cen akcji (58,73%),
- ryzyko spreadu kredytowego (12,74%),
- ryzyko walutowe (10,49%).

Wysoki udział ryzyka cen akcji i ryzyka koncentracji aktywów w dziale II wynikał przede wszystkim z posiadania przez zakłady ubezpieczeń udziałów kapitałowych w innych zakładach ubezpieczeń i instytucjach finansowych.

Wykres 24. Struktura wymogu SCR dla zakładów ubezpieczeń działu II wg stanu na 31 marca 2019 r.

Źródło: Informacje ilościowe przekazane na żądanie organu nadzoru

4.2. Wskaźniki wypłacalności

■ Wskaźniki wypłacalności w skali sektora

Wskaźniki wypłacalności odnoszące się do minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) w skali całego sektora ubezpieczeń, według stanu na dzień 31 marca 2019 r., kształtują się na poziomie: 692,81% w przypadku minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz 241,85% w przypadku kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). W stosunku do stanu na dzień 31 marca 2018 r. oba wskaźniki wypłacalności zmniejszyły się: wskaźnik odnoszący się do SCR o 25,38 pkt proc., zaś wskaźnik odnoszący się do MCR o 69,44 pkt proc.

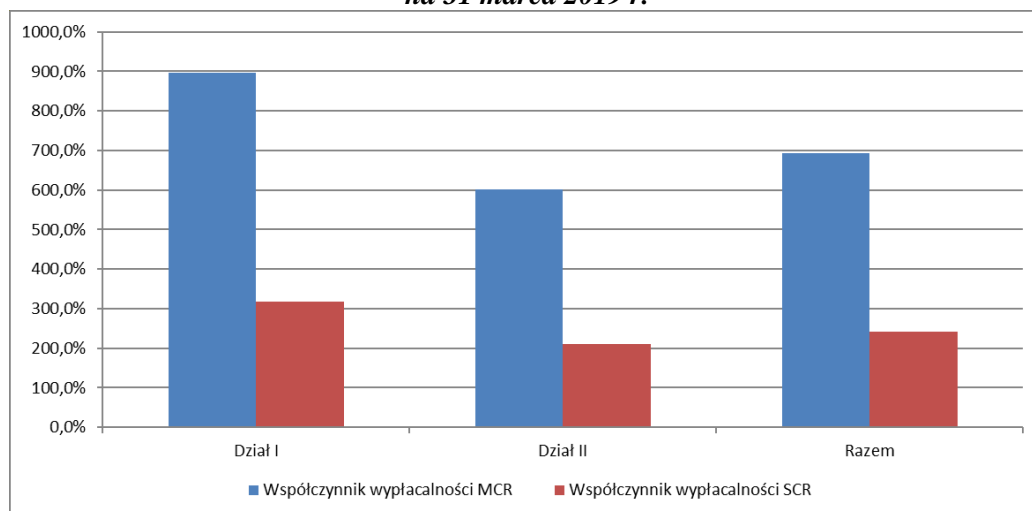
Wskaźniki wypłacalności sektora na poziomie: 692,81% (MCR), 241,85% (SCR)

Tabela 10. Wskaźniki wypłacalności zakładów ubezpieczeń

Pozycja	Dział I			Dział II			Ogółem		
	03.2018	03.2019	Zmiana w pkt proc.	03.2018	03.2019	Zmiana w pkt proc.	03.2018	03.2019	Zmiana w pkt proc.
Wskaźnik wypłacalności (SCR)	335,83%	317,64%	-18,19	235,25%	210,65%	-24,60	267,23%	241,85%	-25,38
Wskaźnik wypłacalności (MCR)	949,06%	897,21%	-51,85	669,24%	602,35%	-66,89	762,25%	692,81%	-69,44

Źródło: Dane i informacje do celów wypłacalności (wg Wypłacalność II) – Kwartalne formularze sprawozdawcze zawierające dane ilościowe

Wykres 25. Wskaźniki wypłacalności zakładów ubezpieczeń według stanu na 31 marca 2019 r.

Źródło: Dane i informacje dla celów wypłacalności (wg Wypłacalność II) – Kwartalne formularze sprawozdawcze zawierające dane ilościowe

Na dzień 31 marca 2019 r. 21 zakładów ubezpieczeń działu I oraz 20 zakładów ubezpieczeń działu II posiadało wskaźniki wypłacalności powyżej 175%.

Spis tabel

<i>Tabela 1. Zakłady ubezpieczeń działu I o największych udziałach w rynku (mierzonych wielkością składki przypisanej brutto) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	6
<i>Tabela 2. Zakłady ubezpieczeń działu II o największych udziałach w rynku (mierzonych wielkością składki przypisanej brutto) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	8
<i>Tabela 3. Zestawienie przychodów z działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	10
<i>Tabela 4. Zestawienie kosztów związanych z działalnością lokacyjną zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	19
<i>Tabela 5. Zestawienie przychodów i kosztów z działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń (w mln zł) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	23
<i>Tabela 6. Kształtowanie się wybranych wskaźników rentowności w I kw. 2019 r.</i>	24
<i>Tabela 7. Aktywa zakładów ubezpieczeń (w mld zł) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	25
<i>Tabela 8. Pasywa zakładów ubezpieczeń (w mld zł) w I kw. 2018 i 2019 r.</i>	28
<i>Tabela 9. Wybrane pozycje bilansowe dla celów wypłacalności (w mld zł)</i>	33
<i>Tabela 10. Wskaźniki wypłacalności zakładów ubezpieczeń</i>	38

Spis wykresów

<i>Wykres 1. Składka przypisana brutto w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)</i>	5
<i>Wykres 2. Struktura składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich działu I w I kw. lat 2014-2019.....</i>	7
<i>Wykres 3. Struktura składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich działu II w I kw. lat 2014-2019.....</i>	9
<i>Wykres 4. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł) ...</i>	12
<i>Wykres 5. Struktura odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto według grup ubezpieczeń działu I w I kw. lat 2014-2019</i>	13
<i>Wykres 6. Struktura odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto według grup ubezpieczeń działu II w I kw. lat 2014-2019</i>	14
<i>Wykres 7. Kształtowanie się wskaźnika szkodowości na udziale własnym w poszczególnych grupach działu II w I kw. 2018 i 2019 r.....</i>	15
<i>Wykres 8. Koszty działalności ubezpieczeniowej w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł).....</i>	16
<i>Wykres 9. Kształtowanie się wskaźnika kosztów akwizycji w I kw. lat 2014-2019.....</i>	17
<i>Wykres 10. Kształtowanie się wskaźnika kosztów administracyjnych w I kw. lat 2014-2019</i>	18
<i>Wykres 11. Wynik techniczny w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)</i>	20
<i>Wykres 12. Wynik techniczny wg grup ubezpieczeń działu I w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł) .</i>	21
<i>Wykres 13. Wynik techniczny wg grup ubezpieczeń działu II w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)</i>	22
<i>Wykres 14. Wynik finansowy netto w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł)</i>	23
<i>Wykres 15. Suma bilansowa w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł).....</i>	25
<i>Wykres 16. Struktura lokat z pozycji B bilansu działu I w I kw. lat 2014-2019</i>	26
<i>Wykres 17. Struktura lokat z pozycji B bilansu działu II w I kw. lat 2014-2019.....</i>	27
<i>Wykres 18. Kapitały własne zakładów ubezpieczeń w I kw. lat 2014-2019 (w mld zł).....</i>	29
<i>Wykres 19. Udział inwestorów zagranicznych w kapitale podstawowym zakładów ubezpieczeń wg stanu na 31 marca 2019 r.</i>	30
<i>Wykres 20. Struktura rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto działu I w I kw. lat 2014-2019</i>	31
<i>Wykres 21. Struktura rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto działu II w I kw. lat 2014-2019</i>	32
<i>Wykres 22. Współczynniki pokrycia wymogu SCR odpowiednimi środkami własnymi w państwach członkowskich (dane za IV kwartał 2018 r.).</i>	35

<i>Wykres 23. Struktura wymogu SCR dla zakładów ubezpieczeń działu I wg stanu na 31 marca 2019 r.</i>	36
<i>Wykres 24. Struktura wymogu SCR dla zakładów ubezpieczeń działu II wg stanu na 31 marca 2019 r.</i>	38
<i>Wykres 25. Wskaźniki wypłacalności zakładów ubezpieczeń według stanu na 31 marca 2019 r.</i>	39

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

tel. (48) 22 262 50 00
fax (48) 22 262 51 11
e-mail: knf@knf.gov.pl

www.knf.gov.pl